

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15C/158/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316203816
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2023:8316203816.21

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou: JUDr. Lucia Lacová, v spore žalobkyne: E. U., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. Č.. XX, právne zastúpená advokátom zapísaným v zozname SAK pod č. 4321 JUDr. Milan Szóllóssy, so sídlom Mlynská č. 28, 040 01 Košice, IČO: 35570661, proti žalovanej: P. H., I. J., R. O. G., so sídlom Š. Č.. X, XXX XX T., IČO: XXXXXXXX, v konaní o náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 69,22 Eur titulom úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6.921,60 Eur odo dňa 31.07.2016 do dňa 11.10.2016, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobkyni priznáva nárok na náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanej v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa podala dňa 25.04.2016 na súd žalobu, ktorou žiadala, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť jej náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 29.005,00 Eur s úrokom z omeškania 5% ročne z tejto sumy od 13.12.2015 do zaplatenia, náhradu za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 14.502,50 Eur a na náhradu trov konania.

2. Žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že dňa 16.06.2013 bola účastníčkou dopravnej nehody v E. na motocykli ako spolujazdkyňa, ktorú zavinil vodič motorového vozidla E. P. tak, že sa plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, pričom pri odbočení vľavo do dvora rodinného domu prednou časťou narazil do obiehajúceho motocykla vedeného vodičom S. U.. Uznesením Okresnej prokuratúry Humenné zo dňa 24.02.2013 bol medzi vodičom motorového vozidla a poškodenými schválený zmier a trestné stíhanie za prečin ublíženia na zdraví bolo zastavené. Prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovanej, a teda nároky žalobkyne na náhradu škody z ublíženia na zdraví sú kryté povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a priamy nárok voči poisťovateľovi je daný v § 15 zákona č. 381/5001 Z. z. v platnom znení. Žalobkyňa ďalej v žalobe uviedla, že v dôsledku úrazu utrpela tržnomliaždnú ranu na čele, zlomeninu nosových kostí, tržnomliaždnú ranu ušnice, tržnomliaždnú ranu pravého ramena, vykĺbenie kĺbu medzi kľúčnou kosťou a lopatkou, luxačnú zlomeninu bázy záprstných kostí vľavo a vpravo, zlomeninu stredného článku IV. prsta vľavo, ťažké pomliaždenie ľavého stehna a tržnomliaždnú ranu pravého ramena s následkom ľahkého obmedzenia hybnosti krčnej chrčtice, ľahkého obmedzenia hybnosti ľavého ramenného kĺbu, poruchu úchopovej funkcie palca vpravo stredne ťažkého stupňa, obrnu ihlicového nervu vpravo a jazvy po poraneniach. Vo veci náhrady škody z titulu bolestného bolo na

Okresnom súde Humenné skončené konanie pod č. 5C/229/2015. Podľa lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného E.. D. J. dňa 21.07.2015 bolo sťažení spoločenského uplatnenia stanovené vo výške 1760 bodov a ustálenie zdravotného stavu žalobkyne bolo posudzujúcim lekárom určené dňom 2. 9. 2014. Hodnota jedného bodu pre rok 2014 je 16,48 eur a náhrada za sťažení spoločenského uplatnenia tak predstavuje sumu 29.005,00 Eur. Dňa 18.08.2015 žalobkyňa uplatnila u žalovanej z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví za sťažení spoločenského uplatnenia, pričom uplatnený nárok nebol žalovaným v zákonnej trojmesačnej lehote uspokojený a preto si žalobkyňa uplatňuje aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.12.2015 (3 mesiace a 15 dní od uplatnenia dňa 18.08.2015) do zaplatenia. Žalobkyňa ďalej v žalobe žiadala v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. zvýšiť náhradu za sťažení spoločenského uplatnenia o 50 %, čo predstavuje sumu 14 502,50 Eur. Zvýšenie sťažení spoločenského uplatnenia žalobkyňa odôvodňuje tým, že úraz zanechal u žalobkyne také následky, ktoré degradovali kvalitu jej ďalšieho života vo veku 31 rokov. Žalobkyňa je natrvalo vylúčená z doterajšieho, aj budúceho plnohodnotného osobného, rodinného, pracovného a spoločenského života, je výrazne obmedzená v bežných denných činnostiach, rodinných povinnostiach, v možnosti uplatniť sa v živote, v pracovnom zaradení a v osobných záľubách. Žalobkyňa ako športovo založená osobnosť sa v mladosti aktívne venovala basketbalu, medzi obľúbené športy, ktorým sa venovala pred úrazom, patrili rekreačne basketbal, bicyklovanie, korčuľovanie, bowling, snowboarding a tiež turistika najmä hubárčenie, často chodili s manželom na prechádzky, turistiku, rôzne kultúrne a spoločenské podujatia, tiež sa venovala domácim prácam a prácam v záhrade. Žalobkyňa je po úraze výrazne obmedzená vo všetkých svojich záľubách, pri bežných domácich prácach pociťuje bolesti rúk, rýchlo sa unaví, dlhé státie, chodenie a kráčanie jej spôsobuje bolesť a únavu. Žalobkyňa má 2 malé deti, ktoré môže držať na rukách iba za cenu bolesti. Súčet všetkých bolestí a zranení jej spôsobil aj obmedzenie v sexuálnom živote. Pred úrazom žalobkyňa pracovala ako zapisovateľka na krajskom súde, pričom v súčasnosti jej aj administratívna práca spôsobuje zdravotné problémy, žalobkyňa tiež pociťuje narušenie sebavedomia z estetického hľadiska z dôvodu zlomeniny nosa a jaziev na tvári a celom tele. Žalobkyňa sa cíti menejcenná, je náladová, zle spáva, má strach zo šoférovania, a nie je sebaistá. Podľa žalobkyne je preukázateľné, že utrpela mimoriadnu ujmu na zdraví, ktorá je nemajetkovej povahy, pričom je poškodená na svojej osobnosti a má nárok na zadosťučinenie za túto imateriálu ujmu. Jednorazovo priznanou finančnou náhradou má byť po celý zvyšok života žalobkyne kompenzovaná závažnosť poškodenia a tiež fyzické a psychické strádanie a strata zdravotnej pohody. Žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení so žalobou súdu predložila Uznesenie Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 1Pv/323/2013 zo dňa 24. 2. 2014, Lekársky posudok hodnotenia sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 21. 7. 2015, prepúšťaciu správu zo dňa 17. 6. 2013, lekársku prepúšťaciu správu zo dňa 28. 6. 2013 spolu s ošetrovateľskou prepúšťacou správou, lekárske správy traumatologickej konziliárnej ambulancie zo dňa 2.7.2013, 4.7.2013, 8.7.2013, 12.7.2013, 16.7.2013, 20.07.2013, 30.07.2013, 23.07.2013, 26.07.2013, 19.07.2013, 15.08.2013, lekársku správu ORL ambulancie zo dňa 2.7.2013, lekárske nálezy rádiologickej ambulancie zo dňa 12.11.2013, 9.1.2014, lekárske správy z neurologickej ambulancie zo dňa 30.1.2014, 13.03.2014, List žalovanej zo dňa 18.8.2015 vo veci uplatnenia nároku na náhradu škody s doručenkou.

3. Žalovaná sa vyjadrila k žalobe podaním doručeným súdu dňa 24.06.2016. Vo vyjadrení žalovaná poukázala na ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z. a na ust. § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Tiež vo vyjadrení uviedla, že žalobkyňu vyzvala na predloženie dokladov potrebných pre posúdenie výšky uplatneného nároku a to kópiu kompletnej zdravotnej dokumentácie po roku od nehody, avšak žalobkyňa všetky potrebné doklady nepredložila, tak bola opätovne žalovanou vyzvaná výzvou zo dňa 7. 12. 2015, pričom bola upovedomená, že bez predloženia dokumentácie nie možné nárok posúdiť a ukončiť tak likvidáciu poistnej udalosti. Kompletná zdravotná dokumentácia bola žalovanej predložená až dňa 15. 4. 2016, teda žalovaná je toho názoru, že žalobkyňa sama komplikovala ukončenie šetrenia tým, že nepredložila všetky doklady potrebné na preukázanie výšky škody na zdraví.

Žalovaná si pre účely objektivizácie vzniknutej škody dala vyhotoviť odborné vyjadrenie znaleckej organizácii M..J., O. M.Ý. E. L. J.. S.. Z.., nakoľko ide o posúdenie odbornej lekárskej otázky, pričom o tomto postupe bola žalobkyňa informovaná listom zo dňa 20. 5. 2016. Žalovaná tiež uviedla názor, že kým poisťiteľ neskončí vyšetrenie poistnej udalosti, žaloba na výplatu je podaná predčasne. Žalovaná tiež poukázala na znenie § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z. a v tejto súvislosti tiež uviedla, že žalobkyňa nárok na úroky z omeškania nevznikol.

Žalovaná vo vyjadrení poukázala, že už samotné základné odškodnenie za sťažení spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre

súčasný, ako aj budúci život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Mimoriadne zvýšenie odškodnenia má pritom predstavovať nielen určitú formu satisfakcie za stratu životnej pohody, ale má predovšetkým zabezpečiť pre poškodeného určitú úroveň života do budúcnosti. Žalovaná tiež uviedla, že z ustálenej súdnej praxe zvýšenie odškodnenia o 50 % je vyhradené prípadom, keď u poškodeného dôjde k výraznému obmedzeniu alebo strate možnosti spoločenského uplatnenia v porovnaní s jeho vysokou úrovňou kultúrnych, športových, či iných aktivít v dobe pred vznikom škody, ale aj jeho vylúčenie či obmedzenie účasti na plnom osobnom a rodinnom živote, či znemožnenie výkonu ďalšieho povolania, pričom je nevyhnutné posúdiť aj opodstatnenosť prípadného navýšenia o 50 %.

Žalovaný k svojmu vyjadreniu k žalobe na preukázanie svojich tvrdení predložil výzvu na doloženie dokladov škodovej udalosti zo dňa 31.08.2015, písomné vysvetlenie k uplatnenému nároku zo dňa 07.12.2015, vyrozumie k oznámeniu poisťnej udalosti zo dňa 20.05.2016 .

4. Žalobkyňa podala k vyjadreniu žalovanej vyjadrenie doručené súdu dňa 10.08.2016, v ktorom uviedla, že ak si uplatnila nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a tento preukázala lekárske posudkom obsahujúcim všetky zákonné náležitosti a vydaným na to oprávnenou osobou konala v súlade s ustanovením § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.. Skutočnosť, že žalobkyňa nepredložila zdravotnú dokumentáciu, resp. ju predložila oneskorene, nemôže byť považovaná za relevantnú námietku vo vzťahu k uplatnenej náhrade. Zákon č. 407/2004 Z. z. a ani iný právny predpis nespomína zdravotnú dokumentáciu poškodeného ako relevantný podklad k určovaniu výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, týmto podkladom je práve žalobkyňou riadne predložený lekárske posudok. Žalobkyňa tiež uviedla, že žalovaná ani obsah ani bodové hodnotenie stanovené v lekárske posudku doteraz nespochybnila konkrétnymi námietkami.

5. V písomnom podaní zo dňa 21.09.2016 žalovaná zotrvala na svojej predchádzajúcej argumentácií o nemožnosti skončiť šetrenie poisťnej udalosti bez zdravotnej dokumentácie žalobkyne, na ktorú žalovaná žalobkyňu vyzvala. Podľa názoru žalovanej, napriek tomu, že žalovaná mala lekárske správy žalobkyne k dispozícii v súvislosti s likvidáciou bolestného, táto skutočnosť nedáva žalobkyňi právo ignorovať výzvy na predloženie potrebných dokladov na zlikvidovanie poisťnej udalosti, ktorá povinnosť poškodenému vyplýva z § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalovaná zároveň do konania predložila odborné vyjadrenie číslo 218/2016 vypracované znaleckou organizáciou M..J., na základe ktorého bude poskytnuté žalobkyňi poisťné plnenie. Žalovaná na základe tohto odborného vyjadrenia vyslovila súhlas s výškou obodovania sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne vo výške 1104 bodov a zvyšnú časť považuje bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia za nepreukázané.

6. Žalobkyňa v podaní zo dňa 20.10.2016 namietala ohodnotenie vykonané znaleckou organizáciou M..J., pretože táto organizácia uviedla, že ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia bodmi 304a, 330 a 364b v počte bodov 690 nie je preukázané, pretože uvedené položky nie sú v predloženej zdravotnej dokumentácii objektivizované, avšak žalobkyňu nevyšetrila a ani osobne nevidela. Podľa žalobkyne z odborného vyjadrenia vyplýva, že znalecká organizácia nepozná spôsob života žalobkyne a aj napriek tomu uvádza, že do úvahy prichádza len zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v položkách 325e, 431b, 431c a to vo výške 60 %. Podľa žalobkyne bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť, teda zvýšiť en block, lebo z ustanovenia § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. To nevyplýva, že možno sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť len v niektorej položke.

7. V písomnom podaní zo dňa 15.02.2017 žalovaná zotrvala na svojej argumentácii, že z dôvodu nespokojenosti žalobkyne žalovaná nemohla pristúpiť k ukončeniu šetrenia poisťnej udalosti skôr, nakoľko až v čase podania žaloby na súd žalovaná súčasne obdržala aj lekárske správy, ktoré boli potrebné na zlikvidovanie poisťnej udalosti. Žalovaná zdôraznila, že ako poisťovňa má povinnosť preskúmať dôvodnosť uplatneného nároku, resp. povinnosť prešetrovať okolnosti potrebné na zistenie rozsahu jej povinnosti poskytnúť poisťné plnenie. Zákon neukladá poisťovní povinnosť rešpektovať akýkoľvek lekárske posudok predložený poškodeným. Žalovaná poukázala na ustanovenie § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. Žalovaná ďalej uviedla, že nárok žalobkyne na 50 % zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia je v danom prípade úplne nedôvodný, pretože hendikep žalobkyne v pracovnej, športovej oblasti, rodinnom a spoločenskom živote je zohľadnený práve v bodovom ohodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia. Zvýšenie nad rámec uvedený lekármi je prípustný len v hraničných prípadoch, akými sú napríklad ťažký stupeň invalidity poškodeného, odkázanosť na lôžko

a do budúcnosti úplné zmarenie možnosti akéhokoľvek uplatnenia v živote. Takýto prípad nie je prípadom žalobkyne, ktorá sa bez pomoci zdravotných pomôcok dostavila opakovane na pojednávania, žiadne jazvy na viditeľných častiach tela nemala a jej zdravotný stav je primeraný jej veku a okolnostiam súvisiacim s nehodou.

8. Dňa 22.02.2017 bolo súdu doručené podanie žalobkyne, ktorým žalobkyňa zobrala v časti sumy 18.194,00 Eur svoju žalobu späť a žiadala súd, aby ohľadom tejto sumy konanie zastavil. Tiež uviedla, že žalobná pohľadávka za sťaženie spoločenského uplatnenia tak predstavuje sumu 10.811,00 Eur. Žalobkyňa si ďalej uplatňuje aj úrok z omeškania 5 % ročne od 13.12.2015 do 12.10.2016 zo sumy 18.194,00 Eur, ktorý predstavuje sumu 757,67 Eur.

9. Žalobkyňa v písomnom podaní zo dňa 26.04.2019 zotrvala na svojej doterajšej argumentácii, čo sa týka uplatnenia nároku na úrok z omeškania, ako aj nároku na 50 % zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, pričom zdôraznila, že právo na sťaženie spoločenského uplatnenia a právo na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia sú samostatnými nárokmi, ktoré nie je možné subsumovať a o ktorých, ako to vyplýva z citovaného zákona 437/2004 Z. z., rozhoduje vždy niekto iný. Zároveň v tomto podaní žalobkyňa zobrala žalobu z titulu základu sťaženia spoločenského uplatnenia v časti 10.811,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.12.2015 do zaplatenia a v časti zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 5.405,50 Eur späť a navrhla súdu konanie v tejto časti zastaviť. Žalobná pohľadávka tak predstavuje sumu 9.097,00 Eur (50% z plnenia vo výške 18.194,00 Eur) z titulu náhrady za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona číslo 437/2004 Z.z.

10. Žalovaná v písomnom podaní zo dňa 13.05.2019 súhlasila s čiastočným späťvzatím žaloby v časti zaplatenia sumy 10.811,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.12.2015 do zaplatenia. Tiež vyjadrila nesúhlas s 50 % zvýšením sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne, pretože nejde o prípad hodný osobitného zreteľa. Žalovaná poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a to rozsudok zo dňa 28.11.2013 sp. zn. 5 Cdo/49/2012, rozsudok zo dňa 25.03.2008 sp. zn. 2 Cdo/308/2006, rozsudok zo dňa 23.02.2017 sp. zn. 3Cdo/192/2015, na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23.01.2003 sp. zn. 25Cdo/1593/2001 a na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 11.04.2018 sp. zn. 1Co/171/2017.

11. Súd vykonal pojednávanie dňa 24.06.2019, na ktorom právna zástupkyňa žalobkyne vyjadrila názor, že bolo preukázané dokazovaním pred vykonaním znaleckého posudku, že sú splnené tieto dôvody hodné osobitného zreteľa. Názor znalca E.. O. E. v tomto prípade je irelevantný, pretože zvýšenie nie je hodnotené lekárske stanoviskom, ale dokazovaním, ktoré vykoná súd. Zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 by súd mal podľa jej názoru posúdiť aj ako satisfakciu za strádania, ktoré žalobkyňa utrpela a má byť jednorazovo vyplatené za ujmu tak psychickú ako aj fyzickú. Na otázku súdu, či si žalobkyňa uplatnila nárok na invalidný dôchodok, právna zástupkyňa žalobkyne uviedla, že na túto otázku odpovedať nevie, ale odpoveď nie je vzhľadom na citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR dôležitá. Na ďalšiu otázku súdu, či žalobkyňa toho času berie tabletky na utlmenie bolesti, právna zástupkyňa žalobkyne udáva, že so žalobkyňou nemala kontakt v poslednej dobe, ale podľa posledného udania žalobkyňa tabletky stále berie, pričom dodáva, že žalobkyňa nie je schopná vykonávať bežné činnosti v domácnosti, pričom s manželom si vypomáhajú, nakoľko manžel po dopravnej nehode nie je schopný vykonávať činnosti, čo sa týka dolných končatín a rodine pomáhajú aj príbuzní z jednej aj z druhej strany. Na otázku súdu, či žalobkyňa nastúpila do pracovného pomeru, právna zástupkyňa žalobkyne na túto otázku odpovedať nevedela, uviedla, že asi nie, takisto nevedela, kedy jej končí materská dovolenka, a kedy jej končí rodičovská dovolenka. Ďalšie návrhy na dokazovanie právna zástupkyňa žalobkyne nemala.

Zástupkyňa žalovaného na tomto pojednávaní dňa 24.06.2019 uviedla, že súhlasia aj so späťvzatím žaloby v časti o zaplatenie 18.194,00 Eur. Čo sa týka nároku na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sú toho názoru, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by žalobkyňa spĺňala dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom zároveň poukázala aj na znalecký posudok vypracovaný v súdnom konaní súdnym znalcom E.. O. E., pričom nerozporujú to, že žalobkyňa utrpela negatívne dôsledky po dopravnej nehode, avšak sú toho názoru, že tieto negatívne dôsledky boli odzrkadlené v ohodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, a teda nárok na jeho zvýšenie žalobkyňou nevznikol. V znaleckom posudku vypracovanom súdnym znalcom E.. O. E. bolo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotená na 420 bodov, pričom žalovaná plnila žalobkyňu sumu za ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške bodov 1104 a teda sú toho názoru, že žalobkyňu plnili aj 50%

zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Na otázku súdu zástupkyňa žalovaného dodala, že nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia rozporujú, avšak sú toho názoru, keďže plnili viac, ako bolo stanovené znaleckým posudkom vypracovanom v súdnom konaní, plnili žalobkyni navyše, a teda plnili aj prípadné zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Zástupkyňa žalovaného ďalšie návrhy na dokazovanie nemala, netrvala na doplnení dokazovania vypočutím súdneho znalca.

12. Okresný súd Humenné po vykonanom dokazovaní v predmetnej právnej veci rozhodol rozsudkom zo dňa 23.07.2019 tak, že konanie o zaplatenie 34.410,50 Eur zastavil, žalobu o zaplatenie sumy 757,67 Eur titulom úroku z omeškania a sumy 9.097,00 Eur titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zamietol, a žalovanej vo vzťahu k žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 16,63% s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. V rámci odôvodnenia súd vychádzal zo zistenia, že po čiastočných späťvzatiach žaloby celkovo vo výške 34.410,50 Eur zo strany žalobkyne, v časti ktorých súd konanie zastavil, predmetom konania zostala suma 757,67 Eur, ktorú si žalobkyňa uplatnila ako úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 18.194,00 Eur za obdobie od 13.12.2015 do 12.10.2016 a suma 9.097,00 Eur. Deň 13.12.2015 žalobkyňa určila ako začiatok obdobia, kedy sa žalovaná dostala do omeškania, ktorý predstavuje deň po uplynutí troch mesiacov a 15 dní od dňa 18.08.2015, teda odo dňa uplatnenia žalobkyňou nároku na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, pričom žalobkyňa poukázala na ust. § 11 ods. 5, 6 a 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V konaní súd mal za preukázané, že žalobkyňa si písomne u žalovanej uplatnila nárok na náhradu škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia listom zo dňa 18.08.2015, ktoré bolo žalovanej doručené dňa 20.08.2015. Žalovaná si následne listom zo dňa 31.08.2015 vyžiadala od žalobkyne kompletnú zdravotnú dokumentáciu po roku od nehody, bez ktorých dokladov žalovaná nemohla skončiť prešetrenie poistnej udalosti. Tiež bolo preukázané, že žalovaná opakovane žiadala žalobkyňu o doručenie zdravotnej dokumentácie listom zo dňa 07.12.2015. Žalobkyňa nerozporovala, že by jej také žiadosti doručené neboli, v konaní sa bránila tým, že lekárske posudkom vyhotoveným dňa 21.07.2015 E. D. J., E. preukázala uplatnený nárok a žiadny predpis nespomína zdravotnú dokumentáciu poškodeného ako relevantný podklad k určení výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd má tiež za preukázané, že zdravotná dokumentácia bola zo strany žalobkyne žalovanej doručená dňa 15.04.2016, ktorý dátum žalobkyňa nerozporovala. Tiež bolo preukázané, že po tomto dátume žalovaná písomne žalobkyňu vyrozumela listom zo dňa 20.05.2016, že vo veci uplatneného nároku na SSU prebiehajú odborné konzultácie. V tom čase bola už žaloba na zaplatenie náhrady škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia podaná na súde (25.04.2016). Znalecká organizácia vypracovala odborné posúdenie ku dňu 28.08.2016, ktoré bolo 27.09.2016 doručené súdu spolu s podaním žalovanej zo dňa 21.09.2016, ktoré podanie s odborným vyjadrením bolo žalobkyni doručované súdom na pojednávaní dňa 18.10.2016. Dňa 11.10.2016 žalovaný odoslal žalobkyni platbu poistného plnenia vo výške 18.194, Eur v zmysle tohto odborného vyjadrenia, ktorú žalobkyňa prijala dňa 12.10.2016. V podaní 27.10.2016 žalovaný uviedol, že likvidačnú správu (oznámenie o poistnom plnení) nevyhotovoval, pretože poistné plnenie bolo poukazované na základe dispozície právneho oddelenia žalovanej a dôvody krátenia poistného plnenia boli uvedené priamo v podaní žalovanej zo dňa 21.09.2016. V danom prípade podľa názoru súdu bolo povinnosťou žalovanej v lehote do troch mesiacov od doručenia uplatnenia nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia (písomné oznámenie o škodovej udalosti), ktoré bolo žalovanej doručené dňa 20.08.2015, teda do 20.11.2015, a to berúc do úvahy, že žalovaná vyzývala žalobkyňu na zaslanie zdravotnej dokumentácie (výzva zo dňa 31.08.2015) poskytnúť žalobkyni písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote pre žalovanú preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie. Žalovaná v súdnom konaní nepreukázala, že by žalobkyni doručila takéto písomné vysvetlenie včas. Z toho dôvodu žalobkyni nárok na úrok omeškania vznikol. Peňažná sankcia v podobe úrokov omeškania upravená v § 11 ods. 8 cit. zákona je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) v 3-mesačnej lehote a jej účelom je ochrana poškodeného v tom, aby poisťovňa pod následkom tejto peňažnej sankcie nezostala nečinná, a aby bola nútená oznámiť najneskôr v lehote troch mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Sankcia v podobe úrokov z omeškania je tak viazaná výlučne na nesplnenie tejto povinnosti bez ohľadu na to, ako bolo v konečnom dôsledku o nároku poškodeného na poskytnutie poistného plnenia rozhodnuté; relevantné tak nie je, ako mala, resp. mohla inak poisťovňa poistnú udalosť vybaviť (pozri tiež rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/335/2015 zo dňa

27.02.2017). Súd v tomto smere poukazuje aj na závery prijaté Najvyšším súdom SR v rozsudku sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018 v zmysle ktorých „zákonodarca totiž v § 11 ods. 8 uvedeného zákona jasne a zreteľne formuluje podmienku, v zmysle ktorej je poisťovateľ povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (OZ). Je tomu tak v prípade, ak si poisťovateľ nesplní povinnosť podľa § 11 ods. 6 uvedeného zákona. Z dikcie ustanovenia § 11 ods. 6 písm. a), b) je zrejmé, že zákonodarca povinnosti poisťovateľa viaže výlučne vo vzťahu k prešetrovaniu poistnej udalosti.“ (pozri tiež rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/212/2017 zo dňa 26.02.2019). Splatnosť poistného plnenia je jednoznačne upravená v ust. § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení, ktoré je povinný poskytnúť poisťovateľ, teda žalovaná. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia je teda plnenie splatné do pätnástich dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť, resp. po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. Ide o kogentné zákonné ustanovenie, ktoré určuje splatnosť pohľadávky majúcej svoj základ v zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a neumožňuje určenie iného času zročnosti poistného plnenia. (pozri tiež rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/335/2015 zo dňa 27.02.2017). Za situácie, že poisťovateľ uzná a poskytne poistné plnenie poškodenému v ním uplatnenej výške, je z hľadiska určenia času rozhodujúci okamih, kedy poisťovateľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťiteľa plniť. Ak však poisťovateľ odmietol poškodenému poskytnúť poistné plnenie v ním požadovanom rozsahu, v dôsledku čoho poškodený uplatnil svoj nárok žalobou v súdnom konaní, relevantným je až doručenie právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. Súd dospel k názoru, že v danom prípade nastala špecifická situácia, kedy žalobkyňa uplatnila svoj nárok na náhradu škody na súde predtým, ako žalovaná ukončila vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu svojej povinnosti plniť a následne už počas súdneho konania žalovaná žalobkyňu skutočne aj plnila, avšak nie v rozsahu nároku, ktorý si žalobkyňa uplatnila v konaní pred súdom. Súd mal za preukázané, že žalovaná nemohla skončiť prešetrovanie poistnej udalosti z dôvodu pasivity na strane žalobkyne, ktorá na žiadosti žalovanej (zo dňa 31.08.2015 a zo dňa 07.12.2015) reagovala až dňa 15.04.2016, kedy doručila žalovanej požadovanú zdravotnú dokumentáciu. V zmysle citovaných právnych predpisov zákon o povinnom zmluvnom poistení pripúšťa podporné použitie Občianskeho zákonníka, ktorý okrem právnej úpravy zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravného prostriedku obsahuje aj všeobecnú úpravu poistnej zmluvy (§ 788 a nasl.), ktorá je základnou právnou skutočnosťou, na základe ktorej môže vzniknúť poistný pomer. Ustanovenie § 799 ods. 2 ukladá povinnosti osobám, ktoré majú právo na plnenie, a to okrem iných (oznamovacia a vysvetľovacia povinnosť) aj povinnosť bez zbytočného odkladu písomne predložiť potrebné doklady (dokladovacia povinnosť), ktoré si poisťiteľ vyžiada. Žalobkyňa je tiež takou osobou, keďže zákon o povinnom zmluvnom poistení počítá s tým, že poškodený má bezvýnimčný priamy nárok na náhradu škody proti zodpovednostnému poisťovateľovi, pričom ako poškodená je žalobkyňa tiež povinná svoj nárok preukázať. Ak žalobkyňa za jediný relevantný doklad na preukázanie svojho nároku považuje len lekársky posudok, súd je toho názoru, že žalovaná ako poisťiteľ okrem predloženého lekárskeho posudku je oprávnená vyžiadať si aj iné potrebné doklady. Občiansky zákonník okrem vyžadovaných dokladov žiadnym spôsobom neobmedzuje, limity sú vytyčené iba ich potrebnosťou. Každopádne požadované doklady musia súvisieť s poistnou udalosťou a musia smerovať k objasneniu, či je poisťovňa povinná plniť a v akom rozsahu. V konkrétnom prípade tak môže ísť aj o lekárske správy, teda zdravotnú dokumentáciu žalobkyne rok po dopravnej nehode, ktorá má priamy súvis s uplatnením nároku na náhradu škody spôsobenej na zdraví. Súd dospel k záveru, že žalovaná bola povinná ukončiť prešetrovanie poistnej udalosti v lehote 3 mesiacov od doručenia dokladov, ktoré si od žalobkyne vyžiadala, teda do 15.07.2016 (tri mesiace od 15.04.2016). Avšak žalovaná ani do tej doby poistnú udalosť nedošetřila, pretože len odborné vyjadrenie bolo vyhotovené ku 28.08.2016. Podľa vyjadrenia žalovanej (písomné vyjadrenie zo dňa 15.12.2016) šetrenie poistnej udalosti žalovaná ukončila dňa 28.09.2016. V zmysle ust. § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení tak žalovaná bola povinná plniť v lehote 15 po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu svojej povinnosti poskytnúť peňažné plnenie, a keďže ani po uplynutí troch mesiacoch od doručenia potrebných dokladov žalovaná poistné plnenie žalobkyňu nevyplatila, deň po uplynutí 15 dní po dni, kedy uplynula žalovanej trojmesačná lehota na skončenie prešetrovania, sa žalovaná dostala s vyplatením poistného plnenia do omeškania, teda dňa 31.07.2016. Z toho vyplýva, že žalobkyňu vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% ročne za obdobie od 31.07.2016 do 11.10.2016 (dňa 12.10.2016 žalobkyňa prijala poistné plnenie od žalovanej), teda 73 dní omeškania. Súd následne zisťoval, z akej sumy by mala byť žalovaná povinná plniť úroky z omeškania. V súdnom konaní vykonaným znaleckým dokazovaním súdnym znalcom E.. O.. E., bolo preukázané, že bodové ohodnotenie sťaženia

spoločenského uplatnenia je 420 bodov, teda v sume 6.922,00 Eur. Pre súd je teda zrejmé, že žalovaná plnila žalobkyni dobrovoľne viac, ako bolo v súdnom konaní v konečnom dôsledku preukázané o sumu 11.272,00 Eur. Súd rešpektuje právo, pričom jeho výklad a aplikácia musia smerovať k spravodlivému výsledku. Spravodlivosť musí byť vždy prítomná ako hodnotový princíp, ktorý je spoločný všetkým demokratickým právnym poriadkom. Preto prijal záver, že v danom prípade je nespravodlivé zaväzovať žalovanú na platenie úrokov z omeškania zo sumy, ktorú plnila dobrovoľne, pričom v súdnom konaní bolo preukázané, že nárok na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia je aj v nižšom bodovom ohodnotení, ako predložila žalovaná sama v odbornom vyjadrení, ktoré si nechala vypracovať znaleckou organizáciou. Odborné vyjadrenie predložené žalovanou súd hodnotí ako listinný dôkaz, z ktorého obsahu vyplýva vyjadrenie sa k bodovému ohodnoteniu vypracovaného E.. D.. J., E., avšak vzhľadom k tomu, že znalecká organizácia vydala takéto vyjadrenie bez osobného pohovoru a vyšetrenia poškodenej, pričom sama uviedla, že nepozná spôsob života poškodenej, najmä čo sa týka jej pracovnej činnosti a lokomočných návykov, nemôže byť v tomto smere takým dôkazom, ktorým by mal súd za preukázané správne bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Preto súd považoval nárok na zaplatenie úroku z omeškania za nedôvodný a žalobu v časti o zaplatenie 757,67 Eur zamietol. K zamietnutiu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd v odôvodnení uviedol, že po čiastočnom späťvzati žaloby predmetom konania ostala aj suma 9.097,00 Eur, ktoré si žalobkyňa voči žalovanej uplatnila v zmysle ust. § 5 ods. 5 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, podľa ktorého v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Podľa písomného podania žalobkyne zo dňa 26.04.2019 táto suma predstavuje 50% zo sumy 18.194,00 Eur, ktorú žalobkyňa prijala od žalovanej dňa 12.10.2016 z titulu poistného plnenia ako náhradu škody na zdraví za sťaženie spoločenského uplatnenia. V konaní bolo sporné, či žalobkyni vznikol nárok na zaplatenie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, keďže žalovaná v priebehu konania rozporovala, že by žalobkyňa preukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, a v prípade, ak by súd usúdil, že žalobkyni takýto nárok vznikol, žalovaná tvrdila, že keďže plnili žalobkyni sumu 18.194,00 Eur a znalecké dokazovanie ohodnotilo sťaženie spoločenského uplatnenia na 420 bodov, tak žalovanej plnili aj prípadné zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Po znaleckom dokazovaní vykonanom ustanoveným súdnym znalcom, žalobkyňa netrvala, aby súd vychádzal z lekárskeho posudku vypracovaného E.. D.. J., E., ktorý sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotil na 1760 bodov, pretože žalobu v časti o zaplatenie 5.405,50 Eur (= 14.502,50 Eur (50% z 29.005,00 Eur (1760 bodov * 16,48 Eur)) mínus 9.097,00 Eur (50% z 18.194,00 Eur (1104 bodov * 16,48 Eur)) zobrala späť. Ďalej súd uviedol, že ustanovenie § 5 ods. 5 zákona o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia umožňuje súdu v prípadoch hodných osobitného zreteľa zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia najviac o 50 %. Súd taktiež ako žalobkyňa poukázal na záver prijatý Najvyšším súdom SR vo veci sp. zn. 5Cdo 212/2010, podľa ktorého „uznanie invalidity v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. je jedným, nie však jediným prípadom osobitného zreteľa, pri splnení ktorého môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.“ Súd v rámci zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je tak oprávnený posúdiť individuálne okolnosti konkrétnej veci a zohľadniť pri tomto posúdení všetky skutočnosti uvedené v ustanoveniach § 4 ods. 1 tohto zákona. Pri svojich úvahách o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je súd limitovaný iba hornou hranicou (50 %) uvedenou v § 5 ods. 5 tohto zákona, a tým že v prípade, ak bola poškodenému priznaná invalidita, priznanie tejto invalidity musí byť považované za prípad hodný osobitného zreteľa. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobkyňa utrpela vo svojich 31 rokoch počas dopravnej nehody také zranenia, ktoré jej zanechali trvalé následky. Z výpovedi svedkov - matka a sestra žalobkyne, ale aj z vypočutia žalobkyne vyplynulo, že žalobkyňa po dopravnej nehode nedokáže vykonávať špecifické činnosti, ktoré jej predtým nerobili problém - vešať prádlo, umývať okná, vysávať, žehliť, krájať, držať na rukách po dlhšiu dobu dieťa, robiť niektoré športy, ktorým sa žalobkyňa predtým venovala, navštevovať kino, divadlo, viesť aktívny pohlavný styk s manželom. Takisto svedok E.. D.. J. E. ako ošetrojúci lekár skonštatoval, že bola u žalobkyne vykonaná luxácia, čo pacienta obmedzuje pri dvíhaní bremien pri bežných domácich aktivitách a vzhľadom na športovú aktivitu žalobkyne, tieto a voľno časové aktivity tým pádom nemôže vykonávať. Tiež bolo preukázané, že žalobkyni ostali po poraneniach a operačných zákrokoch jazvy na tele (čelo, plece, pravá dolná končatina pod kolenom). Znaleckým dokazovaním bolo preukázané, že zhoršovať sa môže pohyblivosť v ľavom ramennom kĺbe a taktiež je predpoklad poškodzovania chrupavky pravého kolenného kĺbu poranením meniskom, pokiaľ nedôjde ku ošetrovaniu poraneného menisku artroskopickým ošetrením. Znalec tiež konštatoval, že žalobkyni vznikli určité obmedzenia v pracovnom, osobnom, rodinnom, spoločenskom a kultúrnom živote, obmedzenia v oblasti niektorých športových aktivít vyžadujúcich si

plnú mobilitu a záťaž, najmä pravej dolnej končatiny a ľavej hornej končatiny, dobrú fyzickú kondíciu, avšak tieto obmedzenia nie sú takého stupňa, aby žalobkyňu úplne alebo v prevažnej miere vyradili z uvedených oblastí života s prihliadnutím na predchádzajúci zdravotný stav a možnosti a schopnosti žalobkyne realizovať sa v týchto sférach života ako pred úrazom. Súd tiež konštatoval, že nebolo preukázané, či žalobkyňa bola uznanou za invalidnú, čo mohlo byť tiež okolnosťou, ktorá by mohla súd ovplyvniť v procese rozhodovania o posúdení dôvodov hodných osobitného zreteľa. Taktiež z vykonaného dokazovania nebolo preukázané, ako trvalé následky ovplyvnili žalobkyňu v pracovnej oblasti života, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že v čase nehody žalobkyňa bola matkou 14 mesačnej dcéry, a následne po dopravnej nehode dňa XX.XX.XXXX sa opäť stala matkou dcéry R. a dňa XX.XX.XXXX dcéry I. (údaje z registra obyvateľov). Právny zástupca žalobkyne nevedel na poslednom pojednávaní odpovedať súdu, či žalobkyňa nastúpila na svoje doterajšie pracovné miesto (asistentka na Krajskom súde v Prešove). Žalobkyňa v tomto smere pri svojom výsluchu len vyslovila predpoklad, že bude obmedzená v pracovnej oblasti, ale v konaní sa konkrétne obmedzenia v pracovnej oblasti nepreukázali. Súd má za preukázané, že žalobkyňa aj po dopravnej nehode sa dokáže venovať rodinnému životu, keďže po dopravnej nehode sa opäť stala matkou, a to v roku 2015, ale aj v roku 2018. Žalobkyňa pri svojom výsluchu uviedla, že materská dovolenka jej končí v roku 2018, pričom právny zástupca žalobkyne na otázku súdu, nevedel odpovedať, kedy a či žalobkyňa nastúpila opäť do práce, a nevedel odpovedať na otázku, kedy žalobkyňa končí materská, resp. rodičovská dovolenka. Takisto nebolo preukázané, že by žalobkyňa bola liečená v odbornej psychiatrickej, resp. psychologickej ambulancii, pričom ani lekársky posudok, a to ani v časti ohodnotenia bolestného, ale ani znalecký posudok ako trvalý následok nekonštatoval položky 252 - 255 z prílohy II k zákonu č. 437/2004 Z. z. Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje v prípade, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Toto poškodenie sa môže prejaviť buď viditeľným spôsobom (napr. zohyzdenie), ale môže nastať aj v prípade, kde o takéto viditeľné poškodenie nejde, napr. v obmedzení alebo celkovej strate možnosti voľby povolania, nedostatku osobného uplatnenia v rodinnom živote, prípadne v kultúrnej alebo v športovej činnosti a pod. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti. Celková výška odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia teda závisí jednak od lekárskeho posudku, ako aj od posúdenia predpokladov, ktoré mal poškodený vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví pre ďalšie uplatnenie v živote a spoločnosti a ktoré sú pre neho obmedzené alebo stratené. Týmito predpokladmi sa rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom, športovom a spoločenskom živote (pozri rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/122/2017 zo dňa 16.05.2018). Z ust. § 5 zák. č. 437/2004 Z. z. vyplýva, že odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo svojej podstate už v základnej výmere bodového ohodnotenia predstavuje náhradu za tieto preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného a na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. Priznanie takého odškodnenia samotného teda predpokladá, že poškodený je vplyvom následkov utrpeného zranenia obmedzený vo svojich možnostiach, spôsoboch osobného uplatnenia v rodinnom živote a voľnom čase (rôzne záľuby), v možnostiach zúčastniť sa kultúrnej a športovej činnosti. Zvýšenie náhrady za bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným ohodnotením a odškodnením. Zvýšenie náhrady podľa tohto ustanovenia predpokladá, že základné ohodnotenie plne nevyjadruje dôsledky zhoršeného zdravotného stavu na životné úkony poškodeného, lebo škoda na zdraví viedla k ťažkým následkom, ktoré podstatne obmedzujú, menia, alebo znemožňujú ďalšie uplatnenie v živote. Postup podľa uvedeného ustanovenia prichádza do úvahy iba v skutočne výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa, kde možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené alebo celkom stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových alebo iných aktivít v dobe pred vznikom škody na zdraví. Taktiež sa musí jednať o výnimočný prípad v porovnaní s inými prípadmi s obdobným zdravotným poškodením. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (pozri rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 24Co/122/2017 zo dňa 16.05.2018). Sťažením spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumieť jednak vylúčenie, či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom a športovom živote, jednak sťaženie, či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, voľbu životného partnera, prípadne možnosti ďalšieho seba vzdelávania (pozri rozsudok

Najvyššieho súdu SR z 28.novembra 2013, sp. zn. 5Cdo 49/2012). V sporovom konaní, o ktoré ide aj v posudzovanej veci, platí zásada dispozičná a prejednacía. Prejednacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov k nim je zásadne vecou strán sporu. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov teda leží zásadne na nich a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu svojich tvrdení. Strana sporu má teda povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazného bremena. K splneniu tejto povinnosti je zaviazaná každá zo strán sporu, avšak dôkazné bremeno ohľadom všetkých tvrdení, ktorými odôvodňuje svoj nárok, má žalobkyňa. Rozsah a konkrétnu podobu dôkazného bremena určuje hmotnoprávna norma, ktorá má byť na daný spor aplikovaná. V danom prípade teda pre úspešnosť žalobkyne v konaní bolo potrebné uniesť dôkazné bremeno, a preukázať, že je prípad hodný osobitného zreteľa, a z akých dôvodov pri jej odškodnení sa má navýšiť náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %. V dôsledku trvalých následkov môže byť poškodený výrazne alebo dokonca celkom vyradený zo zapojenia do akýchkoľvek činností, ale to nie je prípad žalobkyne, ktorá nie je ochrnutá, nie je ani čiastočne invalidná, nestratila intelektuálnu kapacitu, nie je v nejakom trvalom stave s plnou stratou sebaobsluhy. Žalobkyňa je stále spôsobilá o seba sa postarať, aj keď so značnými obmedzeniami, ktoré sú už podľa názoru súdu zahrnuté v samotnom základnom ohodnotení jednotlivých konkrétnych následkov úrazu. Je nesporné, že úraz obmedzil doterajšie športové aktivity žalobkyne, ale nie je vyradená ani úplne, ale ani v prevažnej miere z tejto oblasti života, čo skonštatoval aj E.. O.. E. vo svojom znaleckom posudku. Z hodnotenia znaleckého posudku a záverečného zhodnotenia prípadu nie je možné vyvodzovať, že postih u žalobkyne je tak značný až výnimočný. Súd je si vedomý toho, že k úrazu u žalobkyne došlo v relatívne mladom veku (31 rokov) a obmedzenie či strata možnosti môže niesť celoživotnú traumu spojenú so stratou plnohodnotného využitia produktívnej časti života, avšak súd nemal za preukázané, že by žalobkyňa bola úplne alebo tak výrazne obmedzená v súkromnom a spoločenskom živote, že by mohol súd vysloviť záver, že prípad žalobkyne je dôvodom hodným osobitného zreteľa.

Z uvedeného dôvodu súd považoval aj nárok na zaplatenie sumy 9.097,00 Eur za nedôvodný a žalobu aj v tejto časti zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku s tým, že žalobkyňa si v konaní uplatnila nárok na zaplatenie sumy 43.507,50 Eur, pričom v časti o zaplatenie sumy 18.194,00 Eur, čo predstavuje 41,82 % žalovanej sumy, súd konanie zastavil a v tejto časti má súd za to, že čiastočné zastavenie v tejto časti zavinila žalovaná, keďže v tejto časti žalobkyňa počas súdneho konania plnila, čiže v tejto výške odpadol dôvod konania. Súd tiež zastavil v konaní v časti o zaplatenie 10.811,00 Eur s príslušenstvom a o zaplatenie 5.405,50 Eur, čo predstavuje 37,27 % žalovanej sumy, pričom súd mal za to, že toto čiastočné zastavenie konania zavinila žalobkyňa tým, že zobrala žalobu v časti späť, čo nemožno pripočítať na ujmu žalovaného. Vo zvyšnej časti sumy vo výške 9.097,00 Eur (20,91 % žalovanej sumy) bola žaloba žalobkyne zamietnutá, čo predstavuje úspech žalovanej. Úspech žalobkyne tak predstavuje 41,82% a úspech žalovanej 58,18 %. Úspešnej žalovanej, keďže od jej percentuálneho úspechu je potrebné odčítať percentuálny úspech žalobkyne, predstavuje 16,36 %.

13. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa s tým, že žiadala rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi náhradu za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 9.097,00 Eur, vyčíslený úrok z omeškania v sume 757,67 Eur a trovy konania v rozsahu 100 %. Odvolanie teda podala iba voči II. a III. výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. V prvom rade namietala, že žaloba bola vypracovaná dňa 22.04.2016 a bola podaná po uplynutí 8 mesiacov od uplatnenia práva na náhradu škody. Právo na náhradu škody bolo uplatnené 18.08.2015 a žalovaná si ho prevzala dňa 20.08.2015. Žaloba podľa názoru žalobkyne nebola podaná predčasne. V druhom rade žalobkyňa namietala, že nie je poistenou a nevzniklo jej právo na poistné plnenie v zmysle súdom prvej inštancie citovaných zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka. Z ust. § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že kto má právo na plnenie je povinný bez zbytočného odkladu poisťiteľovi oznámiť, že nastala poistná udalosť podať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťiteľ vyžiada. Povinnosti uložené týmto ustanovením sú jednoznačne uložené poistenému a nie poškodenému, pričom samotná žalobkyňa bola poškodenou a nie poistenou. Zároveň žalovaný po doručení lekárskeho posudku neoznámil žalobkyňi, že má dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení SSU v lekárskom posudku v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. Treťou odvolacou námietkou žalobkyne bola skutočnosť, že táto má právo na úroky z omeškania z dôvodu, že ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. upravuje nárok poškodeného na úrok z omeškania len v súvislosti s porušením povinnosti poisťovateľa v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z., teda porušením povinnosti

poisťovateľa súvisiacich so včasným a riadnym prešetrením poisťnej udalosti. Uvedené ustanovenie sa však nijakým spôsobom nezaobrá dôsledkami omeškania poisťovateľa v súvislosti s omeškaním pri jeho samotnej povinnosti plniť samotnú náhradu. Dôsledky omeškania v súvislosti so samotnou povinnosťou poisťovateľa plniť, nie sú riešené ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z., toto ustanovenie rieši len dôsledky omeškania poisťovateľa v súvislosti s jeho povinnosťou začať a včas ukončiť šetrenie poisťnej udalosti a ani iným ustanovením predmetného zákona. Podľa názoru žalobkyne je nevyhnutné na dôsledky omeškania poisťovateľa s plnením jeho hlavnej právnej povinnosti plniť samotnú náhradu škody aplikovať všeobecný predpis, ktorým je ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zároveň zdôraznila, že pri omeškaní s plnením sa jedná o objektívnu zodpovednosť a nevyžaduje sa zavinenie. V tejto súvislosti poukázala aj na právny názor vyslovený Krajským súdom v Bratislave v rozsudku pod sp. zn. 6Co/504/2013 zo dňa 04.11.2013, kde v odôvodnení tohto rozhodnutia predmetný súd uviedol, že úroky z omeškania podľa ust. § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. v spojení s ust. § 11 ods. 6 predmetného zákona sankcionujú len neskoré prešetrenie a vybavenie poisťnej udalosti. Nezaviazali však poisťovateľa povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie, a to i v prípade, ak poisťovateľ povinnosti uvedené v ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. splnil včas, teda skončil prešetrenie poisťnej udalosti alebo poskytol vysvetlenie o odmietnutí poisťného plnenia. Rovnaký právny názor vyslovil aj Krajský súd v Prešove v konaní pod sp. zn. 11Co/74/2016 z 19.09.2017 a taktiež pod sp. zn. 20Co/158/2011 z 12.07.2012 a 20Co/45/2012, ako aj 20Co/66/2011. V týchto rozhodnutiach sa navyše uvádza, že ak poisťovateľ sa nestotožňuje s lekárskej posudkom o výške bodového ohodnotenia, dostáva sa do omeškania, ak mu poškodený nijako nebráni preveriť správnosť bodového ohodnotenia a zbytočne preverenie odkladal. Štvrtou odvolacou námietkou bola skutočnosť, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil právo žalobkyne uplatnené podľa ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., keď žalobkyni toto právo zamietol. Jedná sa o skutočnosť, že súd môže náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Podľa názoru žalobkyne vykonaným dokazovaním na strane žalobkyne boli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, vzhľadom na jej vek 31 rokov, jej trvalé vylúčenie z budúceho plnohodnotného pracovného, osobného, rodinného, športového, spoločenského a manželského života, ako aj starostlivosti o maloleté deti. Piatou odvolacou námietkou žalobkyne bola skutočnosť, že súd prvej inštancie nesprávne rozhodol, že žalovaný vo vzťahu k žalobkyni má právo na náhradu trov konania vo výške 16,63 %, keďže výrok súdneho rozhodnutia v časti výšky plnenia závisel od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Princíp vyjadrený v ust. § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku má byť uplatňovaný aj naďalej, a to na základe interpretácie všeobecného ustanovenia § 255 Civilného sporového poriadku v súlade s čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 1 a čl. 4 Civilného sporového poriadku, o čom svedčí aj dôvodová správa k Civilnému sporovému poriadku.

14. Na podklade odvolania žalobkyne proti tomuto rozhodnutiu v časti, v ktorej súd žalobu zamietol a s tým súvisiacim výrokom o nároku na náhradu trov konania, Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 3Co/127/2019-319 zo dňa 12.05.2020, s poukazom na ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v časti II. výroku o zamietnutí úroku z omeškania a vo výroku III. o trovách konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd zároveň uviedol, že úlohou súdu prvej inštancie bude určiť sumu predstavujúcu úrok z omeškania tak, aby bola preskúmateľná s tým, že žalobkyni patrí úrok z omeškania iba zo sumy ustálenej v znaleckom posudku súdom ustanoveným znalcom, pričom úrok z omeškania žalobkyni patrí za obdobie, ktoré upravuje § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení, teda od 31.7.2016 (3 mesiace a 15 dní) do 11.10.2016 z dôvodu, že žalobkyňa prijala od žalovanej plnenie dňa 12.10.2016, opätovne rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania i odvolacieho konania v rozhodnutí vo veci samej v zmysle ust. § 396 ods. 3 v spojení s ust. § 262 ods. 1, ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Odvolací súd v odôvodnení poukázal, že v rámci rozhodnutia súdu prvej inštancie v zamietavej časti o zaplatenie sumy 9.097,00 Eur titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver, v tejto časti rozhodnutia v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo a v tejto časti rozhodnutia odvolací súd poukázal na náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal, a vo vzťahu k odvolacím námietkam ohľadne predmetnej časti rozhodnutia poukázal na ust. § 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku. K potvrdeniu rozsudku súdu prvej inštancie v zamietavej časti o zaplatenie sumy 9.097,00 eur titulom zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, uviedol, že keďže v zmysle ust. § 5 zákona č. 437/2004 Z.z. sa vyžaduje, aby nastali skutočne výnimočné prípady hodné osobitného zreteľa, kde možnosti poškodenej by mali byť veľmi výrazne obmedzené alebo celkom

stratené v porovnaní s jej predchádzajúcim životom. Malo by sa jednať buď o absolútne vylúčenie alebo veľmi výrazné obmedzenie v jednej z častí života, či už rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom alebo športovom, resp. profesionálnom, vrátane voľby povolania, prípadne sebaovládania. Vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa nie je ochrnutá ani čiastočne invalidná, nestratila žiadnu intelektuálnu kapacitu a trpí iba čiastočnou stratou samoobsluhy pri špecifických obmedzeniach. Táto strata sebaobsluhy však bola zohľadnená už v samotnom základnom ohodnotení následkov úrazu znalcami. V konaní teda nebolo zistené úplné vyradenie, vylúčenie, znemožnenie, resp. výrazné obmedzenie v prevažnej miere v akejkoľvek oblasti života žalobkyne, pričom v žalobkyňou uvádzaných častiach života nedošlo k výraznému obmedzeniu alebo celkovej strate, tieto skutočnosti boli zohľadnené pri základnom ohodnotení následkov úrazu.

15. Rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 15C/158/2016-269 zo dňa 23.07.2019 sa vo výroku I. stal právoplatným a vykonateľným dňa 09.08.2019, a vo výroku II v zamietavej časti o zaplatenie 9.097,00 Eur sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 03.06.2020.

16. Proti Rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/127/2019-319 zo dňa 12.05.2020, právoplatnému dňa 03.06.2020, v jeho potvrdzujúcej časti o zamietnutí žaloby o zaplatenie 9.097,00 Eur z titulu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podala žalobkyňa dovolanie dňa 28.07.2020, v ktorom navrhla v napadnutej časti zmeniť rozsudok odvolacieho súdu tak, že sa mení rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi 9.097,00 Eur z titulu náhrady za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa vyvodila prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky Uznesením č. k. 6Cdo/226/2020-397 zo dňa 28.02.2023 dovolanie žalobkyne podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP (nepripustné ako celok) odmietol a žalovanej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania.

17. Súd prvej inštancie opätovne vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom celého súdneho spisu v danej veci so zreteľom na vyslovený právny názor uvedený v zrušujúcom rozhodnutí Krajského súdu v Prešove a zistil tento skutkový a právny stav.

18. Dňa 16.06.2013 bola žalobkyňa účastníčkou dopravnej nehody, ktorá sa stala tak, že osobné motorové vozidlo smerom von z centra mesta E. pred rodinným domom zastavilo pri pravom okraji cesty a keďže sa vodič plne nevenoval vedeniu vozidla a nesledoval situáciu v cestnej premávke, chcel odbočiť vľavo do dvora rodinného domu na miesto ležiace mimo cesty a keď sa s vozidlom pohol a začal vykonávať úkon odbočenia vľavo pri vychádzaní od pravého okraja cesty, už bol v pravom jazdnom pruhu predchádzaný motocyklom, ktorý viedol manžel žalobkyne a prednou ľavou časťou vozidla narazil v ľavom jazdnom pruhu do prednej pravej časti motocykla, kde sa motocykel prevrátil na bok a žalobkyňa utrpela zranenia, a to zlomeninu bázy I metacarpu s posunom, zlomeninu bázy stredného článku štvrtého prsta ľavej ruky ako aj ďalšie poranenia s dobou liečenia v trvaní 5 až 7 týždňov, čo je zrejmé z Uznesenia Okresnej prokuratúry Humenné na zo dňa 24.02.2014.

19. Z lekárskeho posudku o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia zo dňa 21.07.2015 vypracovanom E.. D. J., E., posudzujúcim lekárom pre odbor úrazová chirurgia a E.. D. T., E., primárom v oddelenia úrazovej chirurgie vyplýva, že príčinou poškodenia na zdraví bola dopravná nehoda, začiatok liečenia bol od 16.06.2013, z toho v ústavnej zdravotnej starostlivosti do 28.06.2013 (v posudku uvedená hospitalizácia zrejme s nesprávnym dátumom od 16.06.2014 do 28.06.2014). Týmto lekárskeho posudkom boli ohodnotené položky z prílohy číslo 1 časť II a IV a to položka:

- 304a - ľahké obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice po vyvrtnutí - 130 bodov + 130 bodov zvýšenie § 10 ods. 4 zákona = 260 bodov
- 325e - ľahké obmedzenie hybnosti ľavého ramenného kĺbu, sublukačný pohyb v ramene - 40 bodov + 40 bodov zvýšenie § 10 ods. 4 zákona = 80 bodov
- 330 - subluxácia akromioklavikulárneho kĺbu vľavo - 50 bodov + 50 bodov zvýšenie § 10 ods. 4 zákona = 100 bodov
- 364b - porucha úchopovej funkcie palca vpravo pri obmedzení pohyblivosti karpometakarpálneho kĺbu stredne ťažkého stupňa - 60 bodov + 60 bodov zvýšenie § 10 ods. 4 zákona = 120 bodov
- 431b - obrna n. peroneus vpravo - hlboká vetva - 400 bodov + 400 bodov zvýšenie § 10 ods. 4 zákona = 800 bodov

- 431c - obrna n. peroneus vpravo - povrchová vetva - 200 bodov + 200 bodov zvýšenie § 10 ods. 4 zákona = 400 bodov

- 432b - jazvy po poraneniach a incíziách do 50 cm³ - 50 bodov + 0 bodov zvýšenie § 10 ods. 4 zákona = 50 bodov.

Lekársky posudok ustálil celkový počet na 1760 bodov, pričom posudzujúci lekári zdravotný stav žalobkyne ustálili ku dňu 02.09.2014. Zo zdôvodnenia k hodnoteniu vyplýva, že položky boli zvýšené vzhľadom k veku a možnosti uplatniť sa v spoločnosti a v živote.

20. Žalobkyňa si listom zo dňa 18.08.2015 uplatnila u žalovanej nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle lekárskeho posudku vypracovaného E.. D. J., E. zo dňa 21.07.2015, ktoré bolo ohodnotené 1760 bodmi, pričom náhrada tak predstavovala sumu 30.202,00 Eur, ktorú žiadala uhradiť na účet poškodených. Týmto listom si uplatnil u žalovanej nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia aj manžel žalobkyne. Podľa predloženej doručky žalovaná si tento list prevzala dňa 20.08.2015.

21. Výzvou na doloženie dokladov k škodovej udalosti vo veci poškodenej žalobkyne - SSU zo dňa 31.08.2015 žalovaná požiadala žalobkyňu prostredníctvom svojho právneho zástupcu v snahe o urýchlenie likvidácie škodovej udalosti o zaslanie komplexnej zdravotnej dokumentácie po roku od nehody, ktorá súvisí so sťažením spoločenského uplatnenia. Žalovaná v tomto liste uviedla, že bez týchto dokladov nie je možné ukončiť likvidáciu škodovej udalosti.

22. Žalovaná listom zo dňa 7.12.2015 zaslala právnenmu zástupcovi žalobkyne písomné vysvetlenie k uplatnenému nároku, z ktorého vyplýva, že k dnešnému dnu žalovaná nemôže poskytnúť poistné plnenie z uvedenej poistnej udalosti, nakoľko nebol preukázaný nárok alebo rozsah poistného plnenia na náhradu škody. K likvidácii poistnej udalosti je potrebné doložiť kópiu zdravotnej dokumentácie po roku od nehody, ktorá súvisí so sťažením spoločenského uplatnenia. Z toho dôvodu bola žalobkyňa požiadaná o bezodkladné doručenie týchto dokladov na adresu žalovanej, po ktorom doručení bude škoda zlikvidovaná v zákonom stanovenej lehote.

Z písomného vyjadrenia žalovanej zo dňa 20.06.2016 vyplynulo, že kompletná zdravotná dokumentácia bola žalovanej podložená dňa 15.04.2016.

23. Žalovaná listom zo dňa 20.05.2016 právnenmu zástupcovi žalobkyne oznámila, že vo veci uplatneného nároku SSU prebiehajú odborné konzultácie so znaleckou organizáciou, ktorá bude žalobkyňu v prípade nutnosti kontaktovať. Po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poskytnúť poistné plnenie žalobkyňa bude v zákonom stanovenej lehote informovaná o ďalších krokoch likvidácie.

24. Zo záverov odborného vyjadrenia č. 218/2016 zo dňa 28.08.2016 vypracovaného znaleckou organizáciou M..J., O. M. E. L.Í. s. r. o., so sídlom T. F. Č.. X, T. vo veci posúdenia návrhu bodového hodnotenia poškodenej žalobkyne vyplynulo, že návrh bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vyčísleného v lekárskom posudku E.. D. J., E. v počte 1760 bodov považujú za nepreukázaný v plnom rozsahu, pričom znalecká organizácia vo svojom hodnotení mohla vychádzať iba z údajov v zdravotnej dokumentácii a ďalších dokumentov, ktorej jej boli predložené, v žiadnom prípade nemala právo hodnotiť validitu predložených dokumentov.

Podľa znaleckej organizácie položky 304a, 330 a 364b spolu o počte 240 bodov nie sú v predloženej zdravotnej dokumentácii objektivizované a navyše položka 304a nekoreluje ani s položkami v hodnotení bolestného, a ani z predloženej zdravotnej dokumentácie z akútneho poúrazového obdobia nevyplýva prítomnosť poranenia krčnej chrbtice u poškodenej. Znalecká organizácia voči uplatneniu položiek 325e, 431b, 431c a 432b spolu o počte 690 bodov nemá odborné námietky, avšak polemizuje o zvýšení položiek 325e, 431b, a 431c o 100 % vzhľadom k veku pacientky, pretože znalecká organizácia nepozná spôsob života poškodenej, najmä čo sa týka jej pracovnej činnosti a lokomočných návykov. Znalecká organizácia uviedla, že do úvahy by prichádzalo zvýšenie daných položiek o 60 %, čím možno stanoviť celkovú výšku návrhu bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia na 1104 bodov.

Zo znaleckej doložky vyplýva, že znalecká organizácia je zapísaná v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pre odbor zdravotníctvo a farmácia pod evidenčným číslom XXXXXX a tento znalecký úkon je zapísaný pod poradovým číslom 218/2016 znaleckého denníka číslo 2/2015.

25. Z výpisu z účtu žalovanej vyplynulo, že žalovaná plnila žalobkyni sumu 18.194,00 Eur dňa 12.10.2016.

26. Žalobkyňa vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 18.10.2016 uviedla, že od nehody sa jej život zmenil takmer vo všetkých smeroch. Predtým bola športovo aktívna, hrávala basketbal, dokonca ešte aj z práce na turnajoch, pričom sa venovala aj iným športom ako je snowboarding, korčuľovanie, volejbal, tenis, ping-pong. Teraz sa nevenuje takmer žiadnemu športu, maximálne si hádže loptu s deťmi. Žalobkyňa uviedla, že ruky nedokáže dvihnúť, ani v nich nič udržať. Manipulácia s deťmi je veľmi ťažká, deti žalobkyne sú vo veku 4 roky a 1 rok, pričom staršia trpí epilepsiou, starostlivosť o ňu je o to náročnejšia. Po nehode sa žalobkyňa vôbec nemohla starať o dieťa, nemohla ho zobrať na ruky, kedy sa jej dieťa aj odcudzilo, pretože sa oňho starali iní. Druhá dcérka prišla v čase, keď už žalobkyňa bola na tom lepšie, avšak dieťa nevezme dlhšie na ruky, musí pri nej sedieť. Taktiež je pre žalobkyňu náročná starostlivosť o domácnosť - vešanie prádla, umývanie podláh, vysávanie, žehlenie, upratovanie, varenie, pričom s týmto jej pomáha manžel, avšak manžel nie je schopný pohybu, čo sa týka nohy. Keďže účastníkom dopravnej nehody bol aj manžel žalobkyne, utrpel aj ich spoločenský život, pretože obaja nie sú schopní napr. ísť zatancovať, na koncert alebo do divadla. Pred nehodou chodievali do divadla, do kina, na festivaly, na tancovačky. O deti a domácnosť sa starajú s manželom spoločne a delia si to, kto čo môže. Žalobkyňa uviedla, že s manželom sú odkázaní aj na pomoc tretích osôb. Žalobkyňa tiež povedala, že po návrate z nemocnice bolo ťažké opätovne nadviazať kontakt s dieťaťom, týždeň ku nej dcéra nechcela ísť, rodičia žalobkyne bývali so žalobkyňou ešte tri mesiace po nehode, nebola schopná sa sama ani osprchovať, ani obliecť, pretože obe ramená boli vyklbené. Keďže žalobkyňa s manželom majú dom, je potrebné sa starať aj o záhradu a žalobkyňa si doteraz na koleno nedokáže kľaknúť, koleno je totálne necitlivé. Žalobkyňa nedokáže spať na ľavej strane aj kvôli boku aj kvôli ramenu. Kojenie druhej dcéry bolo veľmi náročné. Tiež utrpel aj manželský partnerský sexuálny život žalobkyne s manželom. Tiež poukázala na jazvy, ktoré má, necíti sa tak, ako sa cítila predtým. Žalobkyňa mala zlomený nos, pričom to vidno, že je posunutý, na čo sa prišlo trochu neskôr a návrat posunutia nosa do správnej polohy nebolo možné, iba operáciou a tú žalobkyňa odmietla. Na otázky žalovanej žalobkyňa uviedla, že pred nástupom na materskú dovolenku pracovný pomer na Krajskom súde v Prešove trval, a aj naďalej trvá. Žalobkyňa ešte nežiadala o invalidný dôchodok, psychiatra nenavštevuje. Tiež žalobkyňa spresnila, že do úrazu za tieto športy nedostávala žiadnu odmenu, čiže žiadnu odplatu.

27. Svedkyňa G. R., ktorá je matkou žalobkyne, na pojednávaní dňa 18.10.2016 uviedla, že dcéra bola od narodenia veľmi aktívne dieťa, počas školských rokov športovala, hrala basketbal. Keď sa stala nehoda, žalobkyňa už bola vydatá a mali dcéru, L.. Matka žalobkyne po nehode ostala doma s vnučkou, a tiež aj potom, ako sa dcéra vrátila z nemocnice, a keď nemohla ona, tak tam bola druhá babka, alebo bol tam jej manžel. Oni nikdy nie sú sami dvaja s deťmi, ale vždy je tam niektorí z ich rodičov. Žalobkyňu bolí ruka, žehlička jej padá, keď drží niečo dlhšie v rukách, tak jej to padá. Chodiť nikde nemôžu, bývajú v domčeku, kde im treba okolo záhradky pomáhať. Svedkyňa umýva žalobkyni okná, žalobkyňa nemá ani šnúry naťahané na prádlo, má len sušiaci. Svedkyňa tiež uviedla, že žalobkyňa už nešportuje, tiež nechodia na dovolenky. K lekárom žalobkyňa nejde sama s deťmi, musí šoférovať, stále ide manžel svedkyne ako dedo. Svedkyňa tiež uviedla, že po návrate z nemocnice žalobkyňu musela aj sprchovať, vlasy umývať, tiež musela ako keby budovať vzťah medzi L. a mamou, lebo ona trpela aj tým, že malá, ako keby už žalobkyňu nebrala. Svedkyňa uviedla, že žalobkyňa asi mesiac brala aj lieky na ukladnutie, pričom žalobkyňa trpela traumou.

28. Svedkyňa E. W., ktorá je sestrou žalobkyne, na pojednávaní dňa 02.12.2016 uviedla, že pred úrazom bola sestra veľmi aktívny človek, bola vydatá a mala jedno dieťa, ktorému bolo čerstvo po tom diagnostikované závažné ochorenie - epilepsia. Napriek tomu, že mali veľké starosti s dieťaťom, ešte predtým žili takým veľmi aktívnym aj spoločenským aj športovým životom. S manželom obidvaja sa aktívne venovali, nie na profesionálnej úrovni, ale rekreačne športovaniu - sestra hrávala basketbal, korčuľovali, chodili na snowboard, v lete to bol bedminton, chodievali na dovolenky, venovali sa volejbalu, bicyklovaniu, chodievali na rôzne zábavy, na bowling, na rôzne festivaly a koncerty alebo aj na rôzne priateľské posedenia vonku. Pred nehodou bývali ešte v byte, teraz bývajú na dedine v domčeku a tento rodinný dom kupovali s tým zámerom, aby bol bez schodov a aby bol bezbariérový, aj skrinky na odkladanie vecí, či v kuchyni, či v iných izbách majú len v určitej výške, aby nemuseli vysoko dvíhať ruky. Svedkyňa tiež uviedla, že prvý rok po nehode bol naozaj ťažký, pretože prvé týždne aj mesiace po nehode vlastne potrebovali každodennú asistenciu. Sestrin manžel bol v nemocnici oveľa dlhšie ako sestra a sestra v podstate mala na obidvoch rukách alebo dlahu, alebo sadru, takže chytiť nemohla

vôbec nič a doteraz má s tým problém. Veľmi veľa pomáhala mama, ktorá starala sa o malú L. a takisto aj o sestru, pričom sa striedali s rodičmi zo strany sestrinho manžela. Sestra je teraz úzkostlivejšia, aj čo sa týka výchovy detí. Čo sa týka rodinného života svedkyňa uviedla, že nevie, či sa odhodajú mať väčšiu rodinu ako majú teraz, majú len dve deti, obidvaja aj s manželom by svoje deti viedli aj k športovým aktivitám, ku ktorým ich viesť nebudú môcť. Svedkyňa vidí, že nemôže napríklad chytiť na chvíľočku menšiu alebo aj väčšiu, pretože ju neudrží dlhšie ako 5 minút. Tiež má žalobkyňa problém udržať nejaký nástroj kuchynský, napríklad nôž, nemôže žehliť, vešať prádlo do výšky. V záhradke má žalobkyňa posadené máločo, aj to na vyvýšených miestach, aby sa k tomu dostala. Na dovolenke vlastne od tej nehody ešte neboli. Svedkyňa tiež uviedla, že aj ich rodičia, ale aj švagrovi rodičia chodia pomáhať, ale snažia sa nejako v tej domácnosti si práce rozdeliť, v podstate sestra si na jedno koleno nekľakne, švager si vôbec nekľakne. Žalobkyňa tiež nosila často sukne a teraz sa snaží zakrývať a aj to jej nepridáva na sebavedomí. Na otázku súdu, svedkyňa uviedla, že žalobkyňa má traumu z toho, že sa jej stále vracajú udalosti z dopravnej nehody, už nie denne, ale často. Podľa svedkyne je žalobkyňa obozretnejšia, úzkostlivejšia a bojzlivejšia, bojí sa zvlášť o deti a zvlášť aj o seba aj o svojho manžela.

29. Svedok E.. D. J., ktorý bol ošetrojúcim lekárom žalobkyne, na pojednávaní dňa 05.05.2017 uviedol, že robil lekársku správu a párkrát bol aj na ambulancii pri ošetrovaní žalobkyne. Ďalej svedok uviedol, že žalobkyňa s manželom boli prijatí na oddelenie po dopravnej nehode, kde boli ošetrení a aj po prepustení do ambulantnej starostlivosti boli obidvaja manželia sledovaní na úrazových ambulanciách. Svedok ako zástupca primára na oddelení v podstate môže pri sporných prípadoch vstupovať aj do ošetrojúceho procesu na vyžiadanie ošetrojúceho lekára alebo pacientky. Svedok uviedol, že on osobne každého pacienta pred napísaním zdravotného akéhokoľvek posudku, či pre sociálnu poisťovňu, komerčnú poisťovňu, či sa jedná o obyčajnú komerčnú poisťku, pacienta vyšetrí, volá si ho na ambulanciu, vychádza aj z lekárskeho správ, ktoré sú uložené do karty. K položkám 304a, 330 a 364b sa svedok vyjadril, že si za tým stojí a naozaj tieto body stanovil po osobnom vyšetrení klienta a samozrejme vychádzal aj zo zdravotnej dokumentácie a zohľadňoval aj vek žalobkyne. Keďže sa jedná o hodnotenie spoločenského uplatnenia pri poranení končatín, horných končatín napr. pravej ruky, úchopová funkcia palca je dôležitá aj v bežných aktivitách, nielen v nejakých pracovných. Stredne ťažký stupeň už obmedzuje pacienta aj v bežných pracovných aktivitách, nielen v pracovnej sfére. Pokiaľ pracovala ako administratívna pracovníčka, svedok predpokladá, že ju to obmedzuje aj v pracovnom živote, nielen v súkromí. Ďalej ako bola vykonaná luxácia, ide v podstate o skĺbenie medzi kľúčnou kosťou a lopatkou vľavo, čo pacienta obmedzuje pri dvíhaní bremien pri bežných domácich aktivitách. Svedok uviedol, že vzhľadom na športovú aktivitu žalobkyne, tieto a voľno časové aktivity tým pádom nemôže vykonávať a pri hodnotení spoločenského uplatnenia sa svedok pýta aj na spoločenský život. K položkám 304a, 330 a 364b svedok uviedol, že tieto zistil zo zdravotnej dokumentácie a z klinického vyšetrenia pacienta. Tiež uviedol, že nie je žiadne nariadenie, ktoré by usmerňovalo posudzujúceho lekára ohľadom navýšenia bodového ohodnotenia, pričom pri hodnotení vychádzal z rodinnej, sociálnej anamnézy pacientky, z osobného pohovoru, z jej veku a predúrazových aktivít, teda z komplexného zhodnotenia jej socioekonomického stavu pred úrazom. Pokiaľ svedok hodnotí jednotlivé diagnózy, tie hodnotí osobitne, ale pri každej diagnóze prihliada na celkového človeka, to znamená, že nemožno vylúčiť jednu končatinu a funguje zvyšok tela bez tej končatiny, to obmedzuje vo všetkom naraz. Čiže jednotlivé položky sú hodnotené samostatne, ale v globále ako komplexne svedok hodnotil celkový zdravotný stav toho človeka.

30. Zo znaleckého posudku č. 4/2018 vypracovaného súdnym znalcom E.. O. E. zo dňa 04.11.2018, ktorý bol ustanovený súdom v tejto veci na vypracovanie znaleckého posudku uznesením zo dňa 19.06.2018, vyplýva, že podkladmi na vypracovanie posudku boli spisový materiál zaslaný tunajším súdom a podklady obstarané znalcom a to kompletná písomná zdravotná dokumentácia žalobkyne a osobné vyšetrenie žalobkyne dňa 08.09.2018. Znalec žalobkyňu osobne vyšetril vrátane anamnézy úrazového deja, objektívneho fyzikálneho nálezu ako aj subjektívnych ťažkostí, pričom žalobkyňa sa subjektívne sťažuje na esteticky nevyhovujúce jazvy, bolesti ľavého ramenného kĺbu, krčnej chrbtice, ľavého kolena a pravej ruky. Zo záveru znaleckého posudku vyplývajú nasledovné skutočnosti:

1) existujú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku vypracovanom E.. D. J., E. zo dňa 21.07.2015 vzhľadom na charakter trvalých následkov u žalobkyne vzniknutých v súvislosti s predmetnou dopravnou nehodou;

2) v lekárskom posudku zo dňa 21.07.2015 posudzujúci lekár nesprávne navýšil položky 304a, 325e, 364b, 431b, 431c o 100 %; položka 364b bola vyhodnotená ako porucha stredne ťažkého stupňa,

príčom sa jedná o poruchu ľahkého stupňa a preto má byť správne uvedená položka 364a s bodovým ohodnotením 30 bodov; položky 330 a 432b sú uvedené správne;

3) poškodenie zdravia, ktoré je v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou, zanechalo tieto trvalé následky: ľahké obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice po vyvrtnutí (len ľahkého stupňa), ľahké obmedzenie hybnosti ľavého ramenného kĺbu, subluxačné postavenie akromioklavikulárneho kĺbu vľavo, poruchu úchopovej funkcie palca k pravej ruke ľahkého stupňa, poruchu citlivosti kože v oblasti pravého kolena na vnútornej strane v rozsahu od kolenného kĺbu po proximálnu tretinu predkolenia vpravo siahajúce do úrovne jazvy s poškodením mediálneho menisku II. stupňa, jazvy po poraneniach na čele, ušnici, ramene a po incízii na ľavom stehne;

4) zhoršovať sa môže pohyblivosť v ľavom ramennom kĺbe, a taktiež je predpoklad poškodzovania chrupavky pravého kolenného kĺbu poraneným meniskom, pokiaľ nedôjde ku ošetrovaniu poraného menisku artroskopickým ošetrením;

5) žalobkyni vznikli určité obmedzenia v pracovnom, osobnom, rodinnom, spoločenskom a kultúrnom živote, obmedzenia v oblasti niektorých športových aktivít vyžadujúcich si plnú mobilitu a záťaž, najmä pravej dolnej končatiny a ľavej hornej končatiny, dobrú fyzickú kondíciu, avšak tieto obmedzenia nie sú takého stupňa, aby žalobkyňu úplne alebo v prevažnej miere vyradili z uvedených oblastí života s prihliadnutím na predchádzajúci zdravotný stav a možnosti a schopnosti žalobkyne realizovať sa v týchto sférach života ako pred úrazom;

6) na zvýšenie hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 10 ods. 4 zákona 437/2004 Z. z. nemajú vplyv všetky diagnózy, ale len diagnóza pod položkou 330; ide o poranenie, ktoré je ďalšou liečbou neovplyvniteľné, značne obmedzujúce pohyblivosť v tomto ramennom kĺbe, pričom celková sila potrebná na zdvíhanie bremena ľavou hornou končatinou je oslabená;

7) položky uvedené v posudku E.. J. odpovedali zdravotnému stavu poškodenej, ale v posudku boli zaradené aj položky 304a, 431b a 431c - obrna lýtkového nervu - hlboká a povrchová vetva vpravo, avšak klinický korelát poškodenia uvedených nervov - porucha stereotypu chôdze chýba v každom jednom zázname, v zázname E.. H. je napísané, že sa jedná len o poruchu citlivosti nad jazvou v oblasti od kolena;

8) znalec sa stotožnil s dátumom ustálenia zdravotného stavu žalobkyne.

Súdny znalec tiež vykonal vlastné bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia takto:

- 304a - ľahké obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice - 100 bodov

- 325e - ľahké obmedzenie hybnosti ľavého ramenného kĺbu - 40 bodov 5

- 330 - sublúxia akromioklavikulárneho kĺbu vľavo - 50 bodov + 50 bodov zvýšenie § 10 ods. 4 zákona = 100 bodov

- 364a - porucha úchopovej funkcie palca ľahkého stupňa - 30 bodov

- 399a - trvalé následky po poranení mäkkého kolena (porucha citlivosti) s príznakmi poškodenia vnútorného menisku bez preukázaných blokáde - 100 bodov

- 432b - jazvy po poraneniach a incízii do 50cm³ - 50 bodov

Spolu = 420 bodov.

31. Žalobkyňa rozporovala vypracovaný znalecký posudok, pretože napriek tomu, že znalec uviedol, že položky uvedené v lekárskom posudku lekára E.. J. odpovedali zdravotnému stavu poškodenej, hodnotenie položiek 431b a 431c neuznal, a to aj napriek tomu, že odborná organizácia M..J. sťaženie spoločenského uplatnenia za tieto položky uznala. Taktiež žalobkyňa nesúhlasila s výpočtom bodov, nesúhlasila s navýšením len v položke 330. Žalobkyňa vo vyjadrení k znaleckému posudku uviedla, že požiada o vypracovanie súkromného znaleckého posudku v zmysle ust. § 209 CSP.

32. Žalovaná sa so znaleckým posudkom stotožnila, poukázala na odpovede znalca, z ktorých vyplynulo, že žalobkyňa nie je výnimočný prípad hodný osobitného zreteľa. Žalovaná tiež poukázala, že žalobkyňa sa po dopravnej nehode realizuje predovšetkým v osobnom a rodinnom živote, keďže po dopravnej nehode spolu s manželom splodili ďalšie dieťa a dva roky po nehode sa presťahovali do rodinného domu, ktorý si vyžaduje náročnejšiu údržbu. Žalovaná ďalej uviedla, že žalobkyni plnila za 1104 bodov titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, teda viac ako má nárok v zmysle znaleckého posudku č. 4/2018. Následne žalovaná navrhla po oboznámení sa s vyjadrením žalobkyne k znaleckému posudku doplniť dokazovanie výsluchom znalca.

33. Súd pre úplnosť k vyhodnoteniu znaleckého dokazovania, ktorý znalecký posudok namietala žalobkyňa, poukazuje primerane a podporne na to, že podľa ustálenej súdnej praxe (R 4/1969, R 1/1981) od iných dôkazných prostriedkov sa dôkaz znaleckým posudkom podaným ústne či písomne líši tým,

že jeho hodnoteniu (podľa § 191 ods. 1 Civilného sporového poriadku) nepodliehajú znalecké závery v zmysle ich odbornej správnosti, súd hodnotí presvedčivosť posudku, čo do jeho úplnosti vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie znaleckého nálezu a jeho súlad s ostatnými prevedenými dôkazmi. Ide o špecifický a významný dôkaz používaný v rozhodovacej činnosti založenej na riešení odbornej otázky. Znalec musí vychádzať z odborných záverov a nielen zo skutočností, ktoré príslušná osoba alebo osoby vnímajú svojimi zmyslami. Znalec v prejednávanej veci vychádzal tak z predloženej zdravotnej dokumentácie, ako aj z osobného vyšetrenia žalobkyne a teda súd nemal dôvod na predložený znalecký posudok pri svojom hodnotení dôkazov neprizerať. Súd tiež poukazuje aj na samotné správanie žalobkyne v tomto konaní, ktorá až do písomného podania zo dňa 26.4.2019 svoje nároky odôvodňovala s poukazom na ňou predložený lekársky posudok, pričom odborné vyjadrenie predložené žalovanou neprijala a jeho závery rozporovala aj z dôvodu, že znalecká organizácia nevykonala jej osobné vyšetrenie. Avšak po vykonanom znaleckom dokazovaní žalobkyňa berie žalobu v časti o zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia už späť, a žiada vyplatiť 50% navýšenia zo sumy, ktorú žalovaná plnila práve na základe výsledkov tohto odborného posúdenia. Žalobkyňa tiež namietala, že súdny znalec E.. O.. E. navýšil v zmysle ust. § 10 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z. z. len položku č. 330 na dvojnásobok, pričom podľa jej názoru, mal znalec navyšovať všetky položky en block, pričom poukázala na výpoveď E.. D.. J. v tomto konaní, ale aj na vyjadrenie súdneho znalca E.. D.. Q. v konaní pred Okresným súdom Košice II vo veci sp. zn. 17C/177/2012, podľa ktorého sa v zmysle tohto zákonného ustanovenia navyšuje všetko en block a nie len niektoré položky. Z verejne dostupného zverejneného uznesenia Okresného súdu Košice I vo veci sp. zn. 11C/177/2012 vyplývalo, že konanie bolo z dôvodu úmrtia žalobcu zastavené, a teda závery, na ktoré sa žalobkyňa odvoláva súd touto cestou verifikovať nemohol. Avšak súd je toho názoru, že z predmetného ustanovenia nevyplýva pre lekára vykonávajúceho ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia povinnosť navyšovať všetky položky, ale ide o možnosť tieto položky primerane zvýšiť až na dvojnásobok, čo pre súd znamená, je vo výlučnej kompetencii lekára po vyhodnotení zdravotného stavu poškodeného posúdiť možnosť navýšenia, pričom je limitovaný dvojnásobkom bodového ohodnotenia, a teda nie je vylúčené, že niektorá položka by mohla byť úplne opomenutá pri takomto zvyšovaní, alebo by bola zvýšená, avšak bodovým ohodnotením nižším ako je limit ustanovený zákonom. Súd v tomto smere musí poukázať na lekársky posudok predložený žalobkyňou, z ktorého vyplýva, že lekár E.. D.. J. E. tiež nezvýšil všetky položky na dvojnásobok, pretože položka 432b - jazvy po poraneniach a incíziách bolo ohodnotená na 50 bodov bez zvýšenia podľa § 10 ods. 4 zákona.

34. Podľa ust. § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len ako „Občiansky zákonník“) záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa ust. § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa ust. § 420a ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou. Škoda je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená

- a) činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti,
- b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie,
- c) oprávneným vykonávaním alebo zabezpečením prác, ktorými sa spôsobí inému škoda na nehnuteľnosti alebo sa mu podstatne sťažuje alebo znemožní užívanie nehnuteľnosti.

Podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa ust. § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa ust. § 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len ako „ZoNBaSSU“) sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následok“).

Podľa ust. § 4 ods. 1 a ods. 2 ZoNBaSSU náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za sťaženie

spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa ust. § 5 ods. 1 a 2 ZoNBaSSU pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8). Výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

Podľa ust. § 5 ods. 5 ZoNBaSSU v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

Podľa ust. § 7 ods. 6 ZoNBaSSU ak vzniknú dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení bolestného alebo o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v lekárskom posudku, môžu osoby uvedené v odsekoch 3 a 4 (poškodený, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá za poškodenie na zdraví zodpovedá, alebo poskytovateľ náhrady) požiadať o vydanie znaleckého posudku podľa osobitného predpisu

Podľa ust. § 8 ods. 1 ZoNBaSSU lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

Podľa ust. § 10 ods. 1 ZoNBaSSU posudzujúci lekár hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia podľa sadzieb ustanovených v prílohe č. 1 v II. a IV. časti. Pri určovaní bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia sa hodnotí závažnosť poškodenia na zdraví a predpokladaný vývoj následkov. Podľa ust. § 10 ods. 4 a ods. 5 ZoNBaSSU bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku. Ak je sadzba bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia ustanovená rozpätím bodov, pri hodnotení sa prihliada aj na to, do akej miery jednotlivé následky spolu súvisia alebo sú už v sebe obsiahnuté. Ak možno očakávať priaznivý vývoj vzhľadom na intenzitu alebo trvanie následkov, použije sa počet bodov pri dolnej hranici rozpätia.

Podľa ust. § 9 ods. 7 a ods. 8 ZoNBaSSU ak poškodený utrpel súčasne viac poškodení na zdraví, hodnotí sa bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne a bodové hodnotenia sa sčítavajú. Ak sa však viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickejšiu alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny. Ak je poškodenie na zdraví už svojimi znakmi zahrnuté v položke iného poškodenia na zdraví, bolesť za takéto poškodenie na zdraví sa nehodnotí osobitne.

Podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. S03594-OL-2014 zo 14. mája 2014 výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2014 za jeden bod je 16,48 eur.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla účinnom ku dňu vzniku poistnej udalosti (ďalej len ako „ZoPZP“ alebo „zákon o povinnom zmluvnom poistení“) ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy.

Podľa ust. § 4 ods. 1 a 2 ZoPZP poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve. Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,

d) ušlého zisku.

Podľa ust. § 11 ods. 6 ZoPZP poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené. Podľa ust. § 11 ods. 7 ZoPZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

Podľa ust. § 11 ods. 8 ZoPZP ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu

Podľa ust. § 15 ods. 1 ZoPZP náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa ust. § 789 ods. 2 Občianskeho zákonníka osobitný predpis môže ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu (povinné zmluvné poistenie).

Podľa ust. § 790 Občianskeho zákonníka poistiť možno najmä

a) majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú (poistenie majetku);

b) fyzickú osobu pre prípad jej telesného poškodenia, smrti, dožitia sa určitého veku alebo pre prípad inej poistnej udalosti (poistenie osôb);

c) zodpovednosť za škodu vzniknutú na živote a zdraví alebo na veci, prípadne zodpovednosť za inú majetkovú škodu (poistenie zodpovednosti za škodu).

Podľa ust. § 799 ods. 2 Občianskeho zákonníka kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poistiteľovi písomne oznámiť, že nastala poistná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poistiteľ vyžiada. Poistné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti.

Podľa ust. § 822 Občianskeho zákonníka z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poistiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 a ods. 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ust. § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa ust. 145 ods. 1 a 2 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatií žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa ust. 146 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. Súhlas žalovaného je potrebný vždy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

35. Po čiastočných späťvzatiach žaloby celkovo vo výške 34.410,50 Eur zo strany žalobkyne, s ktorými žalovaná vyjadrila súhlas, súd konanie v tejto časti zastavil, a predmetom konania zostala suma 9.097,00 Eur, ktorú súd zamietol ako nedôvodnú, čo bolo potvrdené aj dovolacím súdom, ako je uvedené vyššie. Predmetom konania tak zostáva zaplatenie sumy 757,67 Eur, ktorú si žalobkyňa uplatnila ako úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 18.194,00 Eur za obdobie od 13.12.2015 do 12.10.2016, preto s poukazom na závažnosť právneho názoru odvolacieho súdu, prvoinštančný súd opätovne preskúmal tento uplatnený nárok žalobkyne v zmysle povinnosti uloženej odvolacím súdom.

36. Žalobkyňa sa k záverom odvolacieho súdu vyjadrila na pojednávaní dňa 16.07.2020 a v písomnom podaní zo dňa 20.04.2023, kde uviedla, že navrhuje súdu, aby konal v zmysle intencií a záverov obsiahnutých v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove a priznal žalobkyni úroky z omeškania, tak ako to nariadil Krajský súd v Prešove, a rovnako priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania podľa záverov odvolacieho súdu.

37. Žalovaná vo vzťahu k ďalšiemu priebehu konania v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 27.04.2023 uviedla, že ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania nemá, pričom poukazuje na svoje predchádzajúce vyjadrenia vo veci, a to predovšetkým na vyjadrenie zo dňa 09.06.2020 a opätovne uvádza, že rešpektuje závery Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/127/2019 zo dňa 12.5.2020, avšak v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania, žiada konajúci súd, aby prihliadol na doterajší priebeh konania a posúdil nárok na náhradu trov konania v zmysle § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku. Žalovaná má za to, že v tomto prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nebolo spravodlivé ani morálne priznať žalobkyni nárok na plnú náhradu trov konania (hoci aj len z prísúdenej sumy, ako uviedol odvolací súd), a to z dôvodu, že žalovaná z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia uhradila žalobkyni viac ako bolo v súdnom konaní preukázané, že jej patrilo, a to až o 11.272,00 Eur. Žalovaná má za to, že suma, ktorá bola dobrovoľne zo strany žalovanej žalobkyni uhradená, plne pokrýje trovy, ktoré jej v konaní vznikli.

38. K posúdeniu nároku žalobkyne na úroky z omeškania a k ich výške mal súd v konaní za preukázané, že žalobkyňa si u žalovanej písomne uplatnila nárok na náhradu škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia listom zo dňa 18.08.2015, ktoré bolo žalovanej doručené dňa 20.08.2015. Žalovaná si následne listom zo dňa 31.08.2015 vyžiadala od žalobkyne kompletnú zdravotnú dokumentáciu po roku od nehody, bez ktorých dokladov žalovaná nemohla skončiť prešetrenie poistnej udalosti. Tiež bolo preukázané, že žalovaná opakovane žiadala žalobkyňu o doručenie zdravotnej dokumentácie aj listom zo dňa 07.12.2015. Žalobkyňa nerozporovala, že by jej také žiadosti doručené neboli, v konaní sa bránila tým, že lekárske posudkom vyhotoveným dňa 21.07.2015 E. D. J., E. preukázala uplatnený nárok a žiadny predpis nespomína zdravotnú dokumentáciu poškodeného ako relevantný podklad k určeniu výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Súd má tiež za preukázané, že zdravotná dokumentácia bola zo strany žalobkyne žalovanej doručená dňa 15.04.2016, čo žalobkyňa nerozporovala. Tiež bolo preukázané, že po tomto dátume žalovaná písomne žalobkyňu vyrozumela listom zo dňa 20.05.2016, že vo veci uplatneného nároku na SSU prebiehajú odborné konzultácie. V tom čase bola už žaloba na zaplatenie náhrady škody na zdraví titulom sťaženia spoločenského uplatnenia podaná na súde (25.04.2016). Znalecká organizácia vypracovala odborné posúdenie ku dňu 28.08.2016, ktoré bolo 27.09.2016 doručené súdu spolu s podaním žalovanej zo dňa 21.09.2016, ktoré podanie s odborným vyjadrením bolo žalobkyni doručované súdom na pojednávaní dňa 18.10.2016.

V danom prípade podľa názoru súdu bolo povinnosťou žalovanej v lehote do troch mesiacov od doručenia uplatnenia nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia (písomné oznámenie o škodovej udalosti), ktoré bolo žalovanej doručené dňa 20.08.2015, teda do 20.11.2015, a to berúc do úvahy, že žalovaná vyzývala žalobkyňu na zaslanie zdravotnej dokumentácie (výzva zo dňa 31.8.2015) poskytnúť žalobkyni písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote pre žalovanú preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie. Žalovaná v súdnom konaní nepreukázala, že by žalobkyni doručila takéto písomné vysvetlenie včas. Zároveň bolo v danom prípade preukázané, že žalovaná už dňa 31.08.2015 vyzývala žalobkyňu na predloženie zdravotnej dokumentácie po roku od nehody s upozornením, že bez tejto dokumentácie nie je možné skončiť prešetrenie poistnej udalosti. Pokiaľ sa žalovaná nestotožnila s lekárske posudkom o výške bodového ohodnotenia žalobkyne, dostala sa do omeškania, keďže jej žalobkyňa - poškodená nijako nebránila preveriť si správnosť tohto bodového ohodnotenia, čo pre daný prípad platí, tak ako to skonštatoval aj odvolací súd. Zdravotná dokumentácia žalobkyne bola žalovanej doručená následne až dňa 15.04.2016 po opakovaných výzvach žalovanej.

V zmysle citovaných právnych predpisov zákon o povinnom zmluvnom poistení pripúšťa podporné použitie Občianskeho zákonníka, ktorý okrem právnej úpravy zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou dopravného prostriedku obsahuje aj všeobecnú úpravu poistnej zmluvy (§ 788 a nasl.), ktorá je základnou právnou skutočnosťou, na základe ktorej môže vzniknúť poistný pomer. Ust. § 799 ods. 2 ukladá povinnosti osobám, ktoré majú právo na plnenie, a to okrem iných (oznamovacia a vysvetľovacia povinnosť) aj povinnosť bez zbytočného odkladu písomne predložiť potrebné doklady (dokladovacia povinnosť), ktoré si poisťiteľ vyžiada. Žalobkyňa je tiež takou osobou, keďže zákon o

povinnom zmluvnom poistení počíta s tým, že poškodený má bezvýnimočný priamy nárok na náhradu škody proti zodpovednostnému poisťovateľovi, pričom ako poškodená je žalobkyňa tiež povinná svoj nárok preukázať. Ak žalobkyňa za jediný relevantný doklad na preukázanie svojho nároku považuje len lekársky posudok, súd je toho názoru, že žalovaná ako poisťiteľ okrem predloženého lekárskeho posudku je oprávnená vyžiadať si aj iné potrebné doklady. Občiansky zákonník okruh vyžadovaných dokladov žiadnym spôsobom neobmedzuje, limity sú vytýčené iba ich potrebnosťou. Každopádne požadované doklady musia súvisieť s poistnou udalosťou a musia smerovať k objasneniu, či je poisťovňa povinná plniť a v akom rozsahu. V konkrétnom prípade tak môže ísť aj o lekárske správy, teda zdravotnú dokumentáciu žalobkyne rok po dopravnej nehode, ktorá má priamy súvis s uplatnením nároku na náhradu škody spôsobenej na zdraví. Žalobkyňa si teda v predmetnom konaní uplatnila svoj nárok na súde predtým, ako žalovaná ukončila vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu svojej povinnosti plniť a následne už počas súdneho konania žalovaná žalobkyňu skutočne aj plnila, avšak nie v rozsahu nároku, ktorý si žalobkyňa uplatnila v konaní pred súdom. Súd mal za preukázané, že žalovaná nemohla skončiť prešetrenie poistnej udalosti z dôvodu pasivity na strane žalobkyne, ktorá na žiadosti žalovanej (zo dňa 31.08.2015 a zo dňa 07.12.2015) reagovala až dňa 15.04.2016, kedy doručila žalovanej požadovanú zdravotnú dokumentáciu. Následne žalovanej nič nebránilo došetriť poistnú udalosť a výsledok tohto šetrenia oznámiť žalobkyňu.

39. V danom prípade podľa názoru súdu bolo povinnosťou žalovanej v lehote do troch mesiacov odo dňa 15.04.2016 - dňa doručenia zdravotnej dokumentácie zo strany žalobkyne, teda do 15.07.2016 skončiť prešetrovanie poistnej udalosti v súlade s ust. § 11 ods. 6 ZoPZP a následne poistné plnenie žalobkyňu plniť v súlade s ust. § 11 ods. 7 ZoPZP, teda do 30.07.2016, čo však žalovaná nedodržala, a teda sa dostala do omeškania odo dňa 31.07.2016.

Žalovaná však do tej doby poistnú udalosť nedošetrila, odborné vyjadrenie bolo vyhotovené až ku 28.08.2016. Šetrenie poistnej udalosti žalovaná ukončila dňa 28.09.2016. V zmysle ust. § 11 ods. 7 zákona o povinnom zmluvnom poistení tak žalovaná bola povinná plniť v lehote 15 po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu svojej povinnosti poskytnúť peňažné plnenie, a keďže ani po uplynutí troch mesiacoch od doručenia potrebných dokladov žalovaná poistné plnenie žalobkyňu nevyplatila, deň po uplynutí 15 dní po dni, kedy uplynula žalovanej trojmesačná lehota na skončenie prešetrovania, sa žalovaná dostala s vyplatením poistného plnenia do omeškania, teda dňa 31.07.2016. Následne dňa 11.10.2016 žalovaný odoslal žalobkyňu platbu poistného plnenia vo výške 18.194,00 Eur, ktorú žalobkyňa prijala dňa 12.10.2016. V podaní 27.10.2016 žalovaný uviedol, že likvidačnú správu (oznámenie o poistnom plnení) nevyhotovoval, pretože poistné plnenie bolo poukazované na základe dispozície právneho oddelenia žalovanej a dôvody krátenia poistného plnenia boli uvedené priamo v podaní žalovanej zo dňa 21.09.2016.

Peňažná sankcia v podobe úrokov omeškania upravená v § 11 ods. 8 ZoPZP je viazaná na nesplnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) ZoPZP v 3-mesačnej lehote a jej účelom je ochrana poškodeného v tom, aby poisťovňa pod následkom tejto peňažnej sankcie nezostala nečinná a aby bola nútená oznámiť najneskôr v lehote troch mesiacov poškodenému spôsobu vybavenia jeho poistnej udalosti. Sankcia v podobe úrokov z omeškania je tak viazaná výlučne na nesplnenie tejto povinnosti bez ohľadu na to, ako bolo v konečnom dôsledku o nároku poškodeného na poskytnutie poistného plnenia rozhodnuté; relevantné tak nie je, ako mala, resp. mohla inak poisťovňa poistnú udalosť vybaviť (pozri tiež rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/335/2015 zo dňa 27.02.2017). Súd v tomto smere poukazuje aj na závery prijaté Najvyšším súdom SR v rozsudku sp. zn. 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018 v zmysle ktorých „zákonodarca totiž v § 11 ods. 8 uvedeného zákona jasne a zreteľne formuluje podmienku, v zmysle ktorej je poisťovateľ povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (OZ). Je tomu tak v prípade, ak si poisťovateľ nesplní povinnosť podľa § 11 ods. 6 uvedeného zákona. Z dikcie tohto ustanovenia (§ 11 ods. 6 písm. a/, b/) je zrejmé, že zákonodarca povinnosti poisťovateľa viaže výlučne vo vzťahu k prešetrovaniu poistnej udalosti.“

Splatnosť poistného plnenia je jednoznačne upravená v ust. § 11 ods. 7 ZoPZP, ktoré je povinný poskytnúť poisťovateľ, teda žalovaná. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia je teda plnenie splatné do pätnástich dní, len čo poisťiteľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť, resp. po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia. Ide o kogentné zákonné ustanovenie, ktoré určuje splatnosť pohľadávky majúcej svoj základ v zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a neumožňuje určenie iného času zročnosti poistného plnenia (pozri tiež rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/335/2015 zo dňa 27.02.2017).

Z týchto uvedených dôvodov preto súd dospel k záveru, že žalobkyni nárok na úrok omeškania vznikol, a teda žalobkyni patria aj úroky z omeškania vo výške 5% ročne za obdobie od 31.7.2016 do 11.10.2016 (dňa 12.10.2016 žalobkyňa prijala poistné plnenie od žalovanej), teda 73 dní omeškania, v zmysle § 11 ods. 8 ZoPZP a v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

40. V zmysle záverov rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorými je prvoinštančný súd viazaný, súd ustálil sumu, z ktorej je žalovaná povinná plniť úroky z omeškania na sumu 6.921,60 Eur v súlade s vykonaným znaleckým dokazovaním nariadeným súdom v rámci konania súdnym znalcom E.. O. E., ktorý určil bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne na 420 bodov, čo predstavuje uvedenú sumu 6.921,60 Eur, na ktorú súd prihlíadal.

S ohľadom na uvedené preto súd žalobkyni priznal sumu vo výške 69,22 Eur titulom úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6.921,60 Eur za obdobie od 31.07.2016 do 11.10.2016 tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

41. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Vo vzťahu k výroku o trovách konania súd v danej veci s použitím Základných princípov čl. 4 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalobcu rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Podľa tohto článku v spojení s citovanými ustanoveniami môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je aj prípad prejednávanej veci.

„Nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, pretože nemožno ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu (alebo od znaleckého posudku). Žalobcovi teda bude priznaná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, avšak v plnej výške.“ (pozri Š., E., M. J., I. T., D. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 926)

Podľa rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove konania, v ktorých rozhodnutie o výške plnenia závisí od úvahy súdu, predstavujú výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. Úvaha súdu sa môže týkať len skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia (nie základu uplatneného nároku). Pre priznanie plnej náhrady trov konania v tomto prípade nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu sporovej strany (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti). Úvaha súdu o výške plnenia sa musí opierať o hmotné právo, spravídla o právne normy, v ktorých je rozsah nároku upravený vymedzením právne relevantných kritérií, jeho samotné určenie (vyčíslenie) vyplýva z konkrétnych okolností danej veci. Pre priznanie plnej náhrady trov konania nie je podstatný rozsah čiastočného úspechu (v nepatrnej časti alebo prevažnej časti), a to ani to, akú sumu v pomere k súdom priznanej sume strana uplatňovala. Za neúspech sa nepovažuje rozdiel medzi uplatňovanou a priznanou výškou nároku. Predpokladom pre aplikáciu tohto ustanovenia je výlučne skutočnosť, že rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu. (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/49/2018 zo dňa 28.1.2019, sp. zn. 24co/49/2017 zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 18Co/92/2018 zo dňa 16.01.2019).

Súd preto o trovách konania rozhodol v súlade § 255 CSP tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100% z prisúdenej sumy, vrátane trov odvolacieho konania, s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

Žalovaná navrhla, aby súd zohľadnil uhradenie vyššej sumy žalobkyni z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, ako bola v súdnom konaní preukázaná, a posúdil to ako dôvod hodný osobitného zreteľa a žalobkyni nárok na náhradu trov konania nepriznal. Súd sa však s týmto návrhom nestotožnil. Aplikácia uvedeného ustanovenia § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky

predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý je potrebné v rozhodnutí náležite odôvodniť. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane strán sporu. Pri skúmaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa prihliada súd jednak k majetkovým, osobným a sociálnym pomerom strán sporu, ale rovnako je potrebné prihliadať aj k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu práva na súde a dôležitým je aj správanie strán sporu pred a po podaní žaloby. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že pri zohľadnení vyššie uvedených kritérií by sa javilo priznanie trov konania ako neprimerane tvrdé, je na mieste aplikácia ustanovenia o trovách konania podľa § 257 CSP. S ohľadom na vyššie uvedené, však súd samotné uhradenie sumy vyššej než bola v konaní preukázaná nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa tak, ako to predpokladá ustanovenie § 257 CSP a o trovách rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100% z prisúdenej sumy, vrátane trov odvolacieho konania, čo je aj v súlade s názorom vysloveným odvolacím súdom, ktorým je prvostupňový súd viazaný.

Poučenie:

Podľa § 355 ods. 1 CSP je proti tomuto rozsudku prípustné podať odvolanie.

Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje - teda prostredníctvom Okresného súdu Humenné na Krajský súd v Prešove. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 362 ods. 2 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená v stanovenej lehote po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.